

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmisi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 20 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v I. nadst. upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnništva telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vlijudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen: Vs. leto . . . K 24.— Četrt leta . . . K 6.— Pol leta . . . „ 12.— En mesec . . . „ 2.—

V upravnistvu prejemati na mesec K 1-90.

S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto . . . K 25.— Četrt leta . . . K 6-50

Pol leta . . . „ 13.— En mesec . . . „ 2-30

Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naročba se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Slovenci in šolstvo na Primorskem.

Privesek „Grazer Tagblatt“ za obrekovanje, denunciacijo in druga taka delovanja nemških žurnalističkih kulijev po Kranjskem in Primorskem z imenom „Deutsche Stimmen aus Krain und Küstenland“ se zaletava v svoji nedeljski izdaji 27. t. m. v učiteljstvo c. kr. pripravnice za srednje šole v Trstu ter razglašja, da so bili lani vsi učenci tega zavoda pri sprejemnem izpitu v c. kr. tržaško (nemško seveda!) realno zaradi pičlega znanja nemščine odklonjeni. Plemenita grmanska duša vprašuje s prozornim namenom deželnega šolskega nadzornika Matejčiča po njegovem mnenju o delovanju teh slovenskih učiteljev. Ne ozirali bi se na to bevs-

kanje, ako bi nam to ne bilo ugodna prilika, da opozorimo slovensko javnost na guile razmere tržaškega državnega šolstva. Podlemu obrekovalcu v graškem listu pa priporočamo, naj vpraša profesorje na realni oziroma učitelje na c. kr. tržaških državnih ljudskih šolah, kako uspevajo bivši učenci teh šol, — kjer delujejo pristni grmani in menda tudi čedni dopisnik graškega razgrajaja — na tržaških srednjih šolah. Sicer mu pa lahko tudi nadzornik Swida to pojasni, ako mu še ni. Capito? — Zdaj pa k stvari. Srednje šolstvo v Trstu je še slabše nego ljudsko. Res je, da mora tržaški Slovenec pošiljati svoje otroke ali v šolo družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu ali pa v okolico, če hoče; da se otrok poučuje na nele moderni, ampak že pred tristo leti od Komenškega zahtevani podlagi materinščine. Kdor pa želi, in to želi menda vsi v Trstu živeči Slovenci, svojega otroka izobraziti nad nivo ljudske šole, ta ga mora poslati v čisto nemško državno srednjo šolo. In da je to vsaj deloma izvršljivo, iznašli so zviti avstrijski šolski birokratje praktično sredstvo: pripravnico za srednje šole! Take pripravnice nahajamo le v onih nemških krajih, kjer ima srednja šola nemščino za učni jezik, toraj po Slovenskem (Celje, Beljak, Kočevje, Trst, Gorica), v Bukovini, na južnem Tirolskem in v Puli. Seveda imajo ti zavodi prav lepo sestavljene učne načrte: uči se le nemščina in računstvo! In to celo leto! Deček, ki je inače popolnoma sposoben za vstop v srednjo šolo, mora še eno leto v tak „norimberški lijak“ da se pretvori v učenca nemške srednje šole. Po Primorskem je posebno mnogo takih zavodov. V Trstu sta zato 1. dve državni deški petrazredni ljudski šoli z dvajseto paralelnih razredov; 2. dvorazredna pripravnica v ulici Chiozza (ki sprejema dečke tretjega in četrtega oziroma petega šolskega leta); na Proseku pri Trstu je zopet taka in sicer enorazredna pripravnica, v

Puli je 1.) petrazredna samostojna deška ljudska šola z desetimi razredi, 2.) enorazredna pripravnica združena z nemško gimnazijo, v Gorici sta 1.) na ženskem učiteljsku dve (laško-nemška in slovensko-nemška) deški štirirazredni vadnici (poleg šestrazredne dekliške vadnice, ki bi, prav urejena seveda, popolnoma zadostovala kot vadnica gojenkam učiteljskega, 2.) dve enorazredni pripravnici (ena združena z gimnazijo, druga z realko). Toraj je na vsem Primorskem 44 razredov „jesikovne“ šole z edinim namenom, pripravljati nemške dečke za nemške srednje šole! In vse to vzdržuje država molče in prikrito in — žal! — brez protesta s strani prebivalstva. In zakaj to? Da imajo nemške državne srednje šole dovolj učencev, ker s temi srednjimi šolami se v tej nemški deželi goji in krepi nemštvo. Koliko škode trpi ljudstvo vsled tega, to je menda onim krogom, ki bi se morali za to brigati, hekuba. V prve razrede srednjih šol vstopi vsled tega res mnogo učencev, a ker znajo premalo nemščine in ker so profesorji večinoma odurni tirolski in češki Nemci, se poizgubi silno mnogo dijaštva, predno pride v višje razrede. Kam nas to vede, kažejo razni uradi po Primorskem; povsod se nameščajo, Nemci, slovenskih oziroma hrvatskih moči ni. Mi imamo le moči za nižje uradniške stopnje. In kaj storimo mi proti temu? Ničesar! V tekočem semestru je bilo razpisanih za nemške srednje šole v Trstu, Gorici in Puli mnogo profesorjskih mest, a nikjer se ni zahtevalo znanja deželnih jezikov in naši politični faktorji molče kakor grob. Nadzornik dr. Švida ima popolnoma prosto roko in on ta položaj izkorišča v popolnem obsegu. Ni čuda potem, če nemškemu učiteljem in profesorjem v Trstu lahko raste greben, da se izpodtikajo celo nad tem, da so na pripravnici v ulici Chiozza nameščeni slovenski učitelji. Seveda, oni bi radi imeli vse šolstvo v roki, da

bi tem ložje zgradili most do Adrije. Drage volje prepustimo pritepenim Nemcem vse pripravnice in vse nemške srednje šole po Primorskem, kakor hitro nam da država potrebnih šol v našem jeziku. Dokler pa država tega ne stori, toliko časa pa naj pustí ta pritepena grmanska svojat našo mladino in naše učiteljstvo na miru. —

Volilno gibanje v Dalmaciji

Zader, 31. januarja. V Spljetu se potegujeta za mandat dosedanjí poslanec Borčić in vodja demokratov dr. Smoljaka. V Sinju kandidirajo Srbi dr. Mazzio, Hrvatje pa dr. Marovića; tudi dvorni svetnik vitez Vuković namerava baje kandidirati v tem okraju. V okraju Brač-Hvar nastopijo štirje kandidati: Bikanini, dr. Tresić-Pavičić, Petrić in Italijan dr. Doimi. V Dubrovniku kandidirajo dr. Čingrija, Bikanini in kanonik Crnica. Dosedanji poslanci dr. Dulibić, dr. Klaić in dr. Zaftron ne kandidirajo več.

Deželnozborska volilna reforma v Galiciji.

Lvov, 31. januarja. Gališki deželni odbor je v svoji zadnji seji sklenil, da priporoči deželnemu zboru volilno reformo, da se ustanovi peta kurija z 10 mandati. V novi kuriji bo volilo 702.955 oseb, ki dosedaj niso v nobeni kuriji imele volilne pravice. Socialni demokratje razglašajo v svojem časopisju, da take volilne reforme ne sprejmo, temuč se bodo borili za splošno in enako volilno pravico.

Ogrsko-hrvatski državni zbor.

Budimpešta, 31. januarja. Po izjavi ministra Polonyija se je nadaljevala debata o finančnem zakonu. Posl. Juriga (Slovak) je izjavil, da nima zaupanja do vlade ter zato predloga tudi odklanja. Šovinizem se goji

pod sedanjo vlado strahoviteje, kakor za vlade barona Banffyja. Potem je kritikoval postopanje sodišč, vsled česar mu je predsednik odtegnil besedo. — Posl. Vajda je govoril o demisiji ministra Polonyija ter graja vlado, ki ni ničesar naznanila parlamentu glede pravih vzrokov demisije. Tako postopanje nasprotuje principu parlamentarizma. — Ministrski predsednik dr. Wekerle je izjavil, da se noče baviti z narodnostnimi vprašanji. Popolnoma neopravičeno je očitati vladi reakcijo. Glede Polonyijeve afere je rekel, da se bivšemu justičnemu ministru ni kot takemu nič očitalo, napada se le njegovo delovanje kot odvetnik, a po prepričanju ministrskega predsednika popolnoma neopravičeno.

Ministrska kriza v Črni gori.

Cetinje, 31. januarja. Skupščina se je danes posvetovala v tajni seji o ministrski krizi ter poverila posebni deputaciji, naj sporoči knezu, naj ostane Radulovićevu ministarstvu na krmilu. Justični minister Rajčević se je zahvalil skupščini v imenu svojih ministrskih kolegov za zaupanje in da je Radulovićevu ministarstvu nemogoče zopet prevzeti vlado. Kriza potemtakem še vedno traja.

Dogodki na Ruskem.

Odesa, 31. januarja. Četa oboroženih ljudi je napadla židovsko predmestje ter poskusila uprizoriti pogrom. Nad 50 oseb je policija zaprla.

Varšava, 31. januarja. Zvečer je bil na ulici neki policaj ustreljen, drugi pa ranjen. Policija je zaprla vse ceste ter več oseb aretovala.

Pariz, 31. januarja. Tukaj je bil umorjen Rus Vibouhevič, urednik „Revue pour agriculture tropicale“. Umor je baje političen.

Petrograd, 31. januarja. Ministrski predsednik je razposlal vsem gubernatorjem in prefektom okrožnico,

LISTEK.

„Slovenec“ in S. Gregorčič.

Simon Gregorčič je zatisnil trudne črte in legel v grob, ko je potihnil v njem „sveta in srca vihar“.

Ves slovenski narod je stal v globoki tugi in žalosti ob njegovi gomili ter se v spoštovanju klanjal neumrlim manom njegovim.

In zgodilo se je, da so se v kolo zalujočih utihotali tudi ljudje, ki so svoje dni s kruto roko posegli v pesnikovo življenje in mu pristrigili peruti, da se ni nikdar več mogel povzpeti, kakor preje, v one višave, kjer kraljuje vzvišena boginja poezije.

Ljudje, ki so mu v kupo življenja natočili strupa, ki so proglasili njegove nežne pesmi, v katerih ni najti niti sence kakega madeža, za brezverske in nemoralne, nevedne katoliškega duhovnika, ga podlo napadali in ga podili iz svoje srede, prav tisti ljudje so ob njegovi smrti jeli binavsko in licemersko kremžiti obraze in se glasno jokati za možem, ki so ga sami ubili!

Preje so ga podili od sebe in ga proglašali za izmeček, za sramoto

svojega stanu, sedaj pa, ko se je njegov duh rešil zemeljskih okov, si ga svoje, se bijejo ponosno na prsi in kričé, kakor hripavi gavrani ob svoji žrtvi: On bil je naš, naš!

Ubogi Simon Gregorčič!

Pač nisi nikdar slutil, da Te bodo Tvoji morilci, ki so iz otrovanimi pšicami zadali Tvojem srцу neozdravljivo smrtonosno rano, izigravali zase ter si drzno lastili Tvoje pesniško slavo, ki Ti je pa za življenja niso hoteli nikdar priznati.

In če bi Ti bilo mogoče, prav gotovo bi vstal iz svoje gomile ter prepodil hijene, ki kopljejo sedaj ob gomili, da bi požrle mrtvo Tvoje srce, ki niso mogle preje imeti — živega!

Sedaj, ko je pesnik umrl, ko ne more več zavračati zlobnih in neutemeljenih trditev tistih individuov, ki so bili za njegovega življenja najstrupenejši sovražniki in nasprotniki, sedaj si šele upajo iz smrdeče svoje mlake, da omažejo z blatom svetel njegov spomin in ga proglasé za svojega.

A njihov ni bil nikdar!

Najsi so ga tudi nekateri iz njegove okolice v Gorici v zadnjih letih zavedli na politično polje in ga baje

celo nepošteno izrabljali, saj Gregorčič je bil tako mehka natura, da se je dal prav lahko upogniti, kot „političnega“ pesnika, to eno je gotovo in nepobitna resnica, da z ljudmi okoli „Slovenca“, to je z ljudmi, ki si ga hočejo sedaj na vsak način prisvojiti, nikdar ni simpatizoval, še manj pa soglašal.

Pesnik je odkrito obsojal „Slovenca“ in o Lampetu, ki ima glavno besedo pri tem listu, je izrekel v pismu z dne 23. rožnika 1906., pisanem enemu izmed svojih najboljših prijateljev, naravnost uničujočo obsodbo.

V tistem pismu tudi doslovno stoji ta-le stavek: „Slovenec“ je bil proti Hribarju ob desetletnici skrajno zloben. Ves sem ogorčen in ne samo jaz, nego vsak poštenjak, s katerim sem govoril.“

Klerikalni listi o napadih, ki jim je bil S. Gregorčič izpostavljen s strani takozvanega „katoliškega“ časopisa in s strani fanatikov a la Mahnič, ko je izdal prvi zvezek svojih „Poezij“, docela molče in med vrstami njihovih izvajanj je čitati, da je pesnik na one napade že zdavna

pozabil, jih odpustil in da jih je časa tek že zdavna izbrisal iz njegovega srca.

Temu pa ni tako!

Gregorčič storjene mu krivice ni nikdar pozabil in sto bolj se je tudi vlegel v gomilo!

Herostratsko početje dr. Mahniča proti njemu in njegovim umotvorom mu ni nikdar izginilo iz spomina in zadana srčna rana se mu ni nikdar zacelila.

To izpričuje jasno še neobjavljena njegova pesem, ki jo priobčujemo na tem mestu:

Mahniču!

Oj srce ti kraško,
Oj srce ti skalno,
Dobro si zadel me
V to srce prežalno.
Zamahljaj strupeni
Se ti je posrečil.
Z drugim ne, a s tem si
Se ovekovečil.
Hotel, „brate dragi“,
Pač si me ubiti,
Pop nekda le skromni,
Pop zdaj ponositi!
Dobro si naperil
Strelo otrovano,

Bistro si pomeril,
Zlo zadal mi rano!
Še srce krvavo
Je od tega vdarca.
Zdaj pa oporoko
Čuj od mene starca:
Oj srce ti kraško,
Oj srce ti skalno,
Tebi v zapuščino
Dam srce to žalno.
Ven tvoj kraški kamen!
V té srce to moje —
Ves tvoj strup zapuščam
Ti in bóli svoje!

15./5. 1902.

S. Gregorčič.

Pripis pesnikov: „Dragi! Da vidiš, kako udarci skelá.“

Ta pesem je napisana leta 1902., torej polnih dvajset let po tisti gonji, ki so jo pričeli dr. Mahnič in njegovi somišljeniki proti pesniku, ter dokazuje jasno, da se rana, ki so mu jo zadali oni, ki se sedaj izigravajo za pesnikove prave in edine „prijatelje“, niti po preteku dvajsetih let še ni zacelila. Nasprotniki bodo izkušali utajiti pristnost gori natisnjene Gregorčičeve pesmi, zato smo tudi pripravljene, ako bo potreba, priobčiti facsimile dotičnih Gregorčičevih verzov.

v kateri opozarja na agitacije protivladnih političnih strank z ozirom na predstoječe volitve. Vendar se vladnim zastopnikom narača, naj se ne vmešavajo v strankarske boje ter naj ne vplivajo na volitve, temveč naj povsod varujejo popolno velilno svobodo. Pač pa naj nastopijo proti revolucionarni propagandi ter takoj ovržejo vsako obrekovanje vlade. Nadalje napoveduje okrožnica važne zakonske načrte, ki se predložijo državnim dumi v prihod delavstvu, šolstvu in krajevni upravi. Ta bogati program najbolje priča, da so obrekljive vesti, kakor da se namerava duma sklicati le v namen, da se razpusti, in da se povrne k vladnemu zistemu, ki ga je car zavrgel.

Moskva, 31. januarja. Danes se je začelo z izpraznjenjem Mandžurije. Prvi se je odpravil v domovino moskovski polk št. 65.

Odstop predsednika italijanske zbornice.

Rim, 31. januarja. V včerajšnji seji italijanske zbornice je predsednik Biancheri naznanil, da odloži predstevstvo, ki ga je imel skoraj 23 let. Svoj odstop je utemeljeval s tem, da je postal tajnik Mavricijevega reda ter je sploh že prestar. Biancheri je najmarkantnejša politična osebnost v Italiji. Star je 85 let. Že leta 1867., tedaj pred 40 leti, je postal mornarični minister, leta 1869. pa predsednik druge zbornice.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

Pariz, 31. januarja. Franceska zbornica je sprejela važen zakon ter s tem javno odobrila vse delovanje sedanje vlade. Sprejet je bil namreč zakon, da shodov ni treba prijavljati. S tem odpade tudi dolžnost za duhovništvo, prijavljati bogoslužne sestanke. Vlada je hotela s tem pokazati, da gre do skrajnih mej glede popustljivosti napram cerkvi. Nekateri socialisti in radikali so hoteli pri tem spraviti vlado v zadrego, ker so delovali proti zakonu. Vendar je bil zakon s 550 glasovi proti 5 glasom sprejet. S tem je dobila vlada popolno zaupanje, klerikalizmu pa se je vzelo glavno agitacijsko orožje.

Dopisi.

Iz Žirov. Dne 27. januarja je priredilo naše sokolsko društvo veselice, ki je bila zopet nov dokaz, da med nami vedno bolj prodira napredna ideja in kopnenje po splošnem napredku in povzdigi, tudi med širšim občinstvom. Že pred določeno uro je bil za predstavo namenjeni prostor natlačeno poln. Ko se zastor dvigne nastopi kot govornik brat sokol Janez Oblak, v dolgem in navduševalnem govoru opisuje v vseženeših besedah sokolsko idejo, dokazuje velikanski pomen sokolstva, kojega glavni namen je narod in posameznike krepiti in vzgajati in jih navajati k vedno višji popolnosti. Nadalje govori da le prava nepristranska izobrazba more nas

dvigniti in napraviti samostojne da bomo mogli konkurirati s drugimi narodi. Ne v poblevnosti in ponižnosti ampak le v samostojnosti in razumnosti je naša pomoč, ne izkušajmo se dičiti s svetniško glorio, temveč le učimo in družimo se, v tem je naša rešitev; tako pravi govornik. Končno apeluje na občinstvo, naj ne dela zaprek ampak vsestransko podpira mlado sokolsko društvo. Z gromovitimi živili in na zdar! klici pozdravijo slušatelji navdušenega govornika proizvajanje. Za govorom se prične igra, „Trije ptički“, pri kateri smo se tako odkritosrdno smejali in zdravo zabavali, kakor morda še nikdar ne. Igra ki je že samaobsebi zanimiva in osoljena vseskozi s humorjem in zelo pripravna za širše občinstvo, je vsled marljivosti igralcev, kojih se je vsak znal svoji vlogi prilagoditi in zraven tudi izvrstno maskirati, res vsestransko fino izpala. Dolgi aplavz potrdi da je bilo občinstvo popolnoma zadovoljno. Po končani igri se je pričela prosta zabava. Vsi obsežni prostori pri Kamšku so bili napolnjeni ljudstva. Dično opravljeni sokoli pa so prav veselo skakali in se sukali z lahkimi življenja polnimi devojkami po udarich godbe. Nobeden se ni mogel kmalu ločiti od vesele družbe. Neka tajnosladka prijetna atmosfera nas je vse obkročila. Navdušenim sokolom pa kliče na zdar! in naprej v zapričetem delu! Da se ideja „sokolskega doma“, ki je v sedanjih razmerah res potrebna stavba, za nas, ki izkušamo zasledovati na vseh poljih pravi napredek in delovati povsod kakor od nas zahteva novi čas in nove potrebe uresniči, treba je krepke volje treba resnega dela, doslednega in aginlega in prodrli bomo, zmagali bomo!

Krepimo si telo,
da zdravo in krepko
se nam razvilo bo.
V prvi vrsti pa
krepimo si duha,
ker moč nam pravo da.
Borimo se vsi,
da bomo prvi mi
povsod ovcenčali.
Naj dviga nas polet
v idealni svet,
ki cilj je naš predmet.
Razvij se prapor naš:
dviguj se vsaki čas,
ker pod seboj junake imaš.
Prometaj „Borovskij“.

Obrtni vestnik.

Ureditev uprave penzijskega zavarovanja. Penzijsko zavarovanje zasebnih uslužbencev prične s 1. januarjem leta 1909. O premijah, ki jih bo plačevali, o rentnih prejemkih zavarovancev kakor tudi o osebah, ki se pritegnejo zavarovanju, smo v našem listu že razpravljali. Govoriti hočemo danes o upravi zavodov, katerim bo poverjena izvedba tovrstnega zavarovanja. Izvedba penzijskega zavarovanja zasebnih uslužbencev pripade penzijskemu zavodu, čigar sedež bo na Dunaju, ter deželnim mestom tega zavoda. Nosilec zavarovanja, glavni organ zavarovanja bode na Dunaju, deželna mesta pa po posameznih provincah v njih glavnih mestih tako, da bo upravna centrala na Dunaju, pri tem pa ostane deželni mestom, ki so sicer nekeke podružnice, pridržan znaten delokrog razsežne važnosti pod vsem glede tekoče uprave; njih pomen obstaja nadalje v tem, da imajo po svojih delegatih vpliv na vodstvo centralnega penzijskega zavoda in kar je glavno, v tem, da imajo svoje rentne komisije, ki odločajo o izplačilu rent in vzgojevalnih prispevkov.

Penzijski zavod na Dunaju bode imel po zakonu dva upravna organa: občni zbor in načelstvo. Na občni zbor prihajajo delegati, katere volijo odbori deželnih zavarovalnih mest iz vrst svojih članov. Polovica delegatov mora biti voljena iz kroga delodajalcev, polovica iz kroga zavarovalnih delojemalcev. Vsako deželno mesto ima pravico do najmanj dveh delegatov na občni zbor penzijskega zavoda na Dunaju. Nadaljno število delegatov je odvisno od števila članov, ki pripadajo posameznim deželnim mestom. Za vsakih 5000 članov je voliti dva delegata, to število presegajoče število članov daje pravico do dveh nadaljnjih delegatov le v primeru, da doseže ali preseže število 2500. Če bi kakemu deželnemu zavodu pripadalo 7000 članov, bi bilo voliti le dva delegata. Dočim bi bilo v primeru, da znaša število članov 7500, voliti štiri delegate. Opomniti je, da je med člane šteti tako gospodarje kakor zavarovance. Občni zbor se vrši vsaj vsako leto enkrat. Poslovna doba delegatov ne sme biti daljša nego pet let. Občni zbor, ki je najvažnejši upravni organ penzijskega zavoda, voli iz kroga članov načelstvo. Načelstvo obstoji iz 20 članov, od teh pripada polovica delodajalcem, polovica delojemalcem-zavarovancem. Voli se ločeno, delodajalci zase in delojemalci zase. Poslovna doba članov načelstva ne sme presegati določenega pet let. Načelstvu predseduje predsednik, ki ga imenuje notranji minister. Predsednik ne sme biti član zavoda, mora imeti stanovališče na Dunaju ter mora biti prava velič. Namestnika predsednika voli načelstvo iz svoje srede. Člani načelstva opravljajo svoje mesto brezplačno, povrtni jim je le dejanske izdatke, tudi je dopustno nagraditi jih za večja dela. Penzijski zavod dobi svoj statut, ki ga potrdi notranji minister. O premembni statutu sklepa občni zbor, čigar sklepe je predložiti v odobritev notranjemu ministru. V statutu je urediti upravo in poslovanje zavoda. Jasno je, da bode penzijski zavod za opravljanje tekočih poslov rabil uradniško osebje. Nastavitev glavnega uradnika in odgovornega zavarovalnega tehnika zavisi od potrditve notranjega ministra.

Penzijski zavod na Dunaju bode imel svoja deželna mesta po posameznih kronovinah. Deželna mesta so integrirajoč del centralnega zavoda, nekeke podružnice ali, če se oglemo za vzgled po privatnih zavarovalnicah, bi rekli nekaka glavna zastopstva. Vendar pa je njih pomen velik, kajti varovan jim je važen delokrog, poverjene so jim „dalekosežne pravice. Njih važnost vidimo zlasti v tem, da jim gre vpliv na vodstvo centrale, pravica do kontrole. Ni zategadelj eno, ali ima posamezna kronovina tako deželno mesto zase, ali pa je priključena deželnemu mestu, ki ima svoj sedež v kaki sosedni kronovini. Pogubnost take uredbe vidimo in čutimo pri delavski zavarovalnici v Trstu. Kako bode urejena taka deželna mesta in kakšen je njih delokrog? Deželna mesta bodo opravljala posle, ki jim jih odkazuje že zakon v splošnem, v podrobno jim začrta delokrog poslovni red. Vse te posle bodo opravljali v imenu centralnega penzijskega zavoda. Promet s člani gre deželnim mestom. Vsakemu deželnemu mestu pripadajo zavarovanci dotičnega okrožja in njih delodajalci. V delokrog deželnih mest centralnega penzijskega zavoda spada zlasti: spre-

jemanje in nadzorstvo priglasitev zavarovancev, voditev zavarovalnega katastra, predpisovanje in pobiranje premij, sprejemanje oglašanih zahtev in tiranje zavarovancev, nadzorstvo oseb, ki uživajo rente, odtegnitev rent po sklepu rentne komisije.

Poslovanje deželnih mest zavarovalnega zavoda polaga zakon v roke dveh glavnim organom: glavnemu zboru in odboru. Glavni zbor tvorijo delegati, ki jih izvolijo člani posameznih okrajev deželnih mest. Število delegatov znaša najmanj trideset, volijo jih ločeno delodajalci in delojemalci-zavarovanci, vsaka skupina polovico. V ostalem pa odloča zakon, da je voliti na vsakih 1000 članov po dva delegata, odlomki se ne vpoštevajo. Ta določba je pomembna le za okraje takih deželnih mest, ki bodo imeli veliko število članov. Za naše razmere bode prišlo pač v poštev le pravkar navedeno minimalno število delegatov, ker število članov ne bo seglo tako visoko, da bi nastala ta eventualnost, da se določi število delegatov po razmerju števila članov. Glavni zbor izvoli iz kroga članov dotičnega okraja odbor, ki obstoji iz 10 članov. Polovica pripade skupini delodajalcev, polovica skupini zavarovancev. Poslovna doba odbora se ne sme določiti v poslovnem redu na več kakor na pet let. Odboru deželnega mesta na čelu stoji načelnik, ki ga imenuje notranji minister za dobo pet let potem ko je čul mnenje deželnega odbora. Načelnik mora biti prava več, stanovati v okraju deželnega mesta in ne sme biti član penzijskega zavoda. Odbor je organ, ki vodi redne posle. Odbor je važna institucija v ustroju, pravico ima voliti delegate na občni zbor centralnega zavoda, voliti pa mu je tudi iz svoje srede takozvano rentno komisijo. Rentni komisiji predseduje načelnik odbora; odbor voli v to komisijo dva člana, enega iz skupine delodajalcev, enega iz skupine zavarovancev. Rentna komisija je poklicana razsojati o zahtevah članov, da se jim pripozna rente, odnosno vzgojevalni prispevki. Rentna komisija sklepa o priznanju in odklonitvi konečno, če je sklep soglasen, sicer je konečna odločitev pridržana načelstvu centralnega penzijskega zavoda na Dunaju.

Iz povedanega je razvideti, da bode uprava penzijskega zavarovanja privatnih uslužbencev v rokah prizadetih krogov samih. Interesom jamči zakon samoupravo. Le predsednika penzijskega zavoda na Dunaju in načelnike deželnih mest imenuje vlada, kateri gre poleg tega tudi nadzorstvo celega poslovanja. Princip je v tem pogledu izvestno pravi, kajti onim krogom, katere zadene obremenitev, pač ni odrekati vpliva pri upravi. Ko smo si tako ogledali upravni ustroj penzijskega zavarovanja, nam bode pač hitro jasno, da se bode zavzeti z vsjo odločnostjo zato, da ne bodo trpeli interesi prizadetih krogov naše dežele tedaj, ko se bode odločalo v ministrstvu o tem, v katerih deželah se osnujejo deželna mesta penzijskega zavoda. V zakonu namreč ni določeno, v katerih kronovinah se osnujejo deželna mesta, to odločiti bo imelo ministrstvo. Zakon sicer postavlja vodilo, da je praviloma v vsaki deželi osnovati deželno mesto. Dopusča pa, da se v eni kronovini ustanovi več deželnih mest ali pa da se za več kronovin napravi le eno deželno mesto, „nach Massgabe der Zweckmässigkeit.“ O tem je povedati deželnim odborom svoje

mnenje. Dasi je še skoro dve leti do tega, da stopi zakon v veljavo, vendar na mestu, da se že sedaj vzbudi zanimanje zato vprašanje. Čujenosti je treba in pozornosti, zakaj nepregledna bi bila škoda, če bi vsled brezbriznosti prišlo do slične ureditve, kakor je pri delavskem zavarovanju. Če ne bi dobili za deželo kranjsko lastnega deželnega mesta, bi izgubili predvsem zopet ves vpliv na upravo centralnega zavoda, na nalaganje kapitalij in rezervnih fondov. — Odvzet bi nam bil vpliv pri razsojanju o upravičenosti zahtevanih rent. Plačila bi se pač vestno terjala, denar bi šel točno iz dežele, vprašanje pa je, kakšna bi bila uprava in kako bi se postopalo pri odločevanju o izplačilu rent. Majorizirani po drugih bi bili zopet le misera contribuens plebs. Zategadelj pa treba brez odloga na delo! Časi, ko smo trpeli, da so naše kraje potiskali v kot, ko so nas smatrali le za privesek, naj nam ostanejo le še kot svarač spomin. Kakor čujemo, je trgovsko društvo „Merkur“ že razpravljalo o tej zadevi in sklenilo, obrniti se do vseh drugih organizacij v deželi, ki družijo osebe, za katere pride zakon o penzijskem zavarovanju v poštev, s povabilom, da prično krepko, skupno akcijo v ta namen, da se zagotovi v deželi kranjski lastno deželno mesto za penzijsko zavarovanje.

Glasovi z Jesenic.

Katoliško-klerikalna gonja. Že par mesecev se zaletuje Zabukovec v „Slovenca“ v jeseniškega župana. Klerikali in nemškutarji so pošteno zavozili svojo občinsko politiko v blato in sedaj ne najdejo pravega izhoda. S pomočjo vlade bi radi prisilili naprednjake, da bi jim pomagala speljati voziček zopet na pravi tir. Prej so hoteli v občinskem odboru razgrajati in delati kakor popolni gospodarji občine. Naprednjaki so se temu početju seveda odločno uprli in klerikalcem je hitro upadel narasli greben. Sedaj že vprijejo, da se mora v občini delati in naj se v ta namen sklicujejo seje, da bodo potem lažje rekli: mi smo za delo, a napredniki nočejo delati. Če bi šlo po Zabukovčevi ali kakor pravijo klerikalci po božji volji, bi moral predvsem sedanji župan — odstopiti. To bi bilo veselje v Izraelu! „Slovenec“ grozno ugiblje, kaj pravzaprav nameravajo ti preklicani „liberalci“, ki so tako trmasti, da ne dajo nobenega glasu od sebe. Mi pa pravimo: skrbno bomo pazili na početje naših klerikalcev in z njimi povezanih Nemcev, a motrili bomo tudi delovanje tiste pravične c. kr. vlade, ki jih podpira na vseh koncih in krajih. In potem bomo govorili...

Poslani nos deželnega odbora. Z velikim zadoščenjem poroča „Slovenec“ o naročilu deželnega odbora na župana, da naj skliče občinsko sejo in po svoji navedi zopet pošteno farba javno mnenje. Mislimo, da to pač ni nikak dolgi nos, če nekdo nekam vpraša, kaj mi je v tem ali onem slučaju storiti in če se potem naroči, da je tako in tako storiti. Župan skoraj gotovo ne bo storil, kar si Zabukovec v „Slovenca“ najbolj želi, ampak skliče najbrže sejo in utegne se zgoditi, da v taknejo klerikalci proslavljeni nos v svojo — malho.

Plače so zvišali avstrijskim duhovnikom pretekli teden, spomnili so se celo raznih nepotrebnih meni-

Dalje v prilogi.

Strahovalci dveh kron.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

XIX.

Dat ču tebi blago nebrojeno
I još k tomu alem-kamen dragi,
Koj valja grada Carigrada
I po zemlje Romanije.

Hrvatska narodna.

Palača malteškega poslanika je stala ob velikem kanalu blizu sedanje frančiškanske cerkve. Ta palača je spadala med najstarejša beneška poslopja in je slovela zaradi svoje krasesote in zaradi bogastva svoje opreme. Vojvoda Dall Ferro, ki je s svojo hčerjo Asunto stanoval v drugem nadstropju, je bil ves dan od jutra do noči odsoten. Le na obed je prišel domov in še tedaj je bil zamišljen in molčeč. Asunta ni nikdar zapustila palače in je bila ves dan sama, kajti razen mlade služabnice, ki jo je bila najela, ni bilo v hiši nobenega ženskega bitja.

Asunta je, sedeč pri obedu nasproti staremu vojvodi, tiho čakala, da ji oče sam pove o uspehih svojih prizadevanj. Iz njenih velikih črnih oči je zdaj in zdaj svetlikala

globoka žalost, ki je morila njeno srce, in velika nestrpnost, ki jo je navdajala od dne, ko je, prišedši z ladjo iz Trsta, stopila na tla starodavnih Benetk. — Šele zdaj se je prav jasno zavedala, kako važni so ti dnevi, da se v teh dneh odloči usoda njenega rodu in nje same.

Stari vojvoda je molče slonel ob mizi. Jedel ni skoro ničesar. Ves zatopljen v svoje misli, tudi ni zapazil zvedavih pogledov svoje hčere in bolesti, ki so se izražale na njenem bledem licu.

Šele ko je sluga odnesel ostanke jedil in pospravil mizo, se je vojvoda zavedel, da ni sam v sobi in da je dolžan svoji hčeri dati pojasnilo o svojih uspehih in neuspehih.

— Zopet nisem ničesar opravil, je rekel jezno. Obiskal sem že malone vsakega teh beneških nobiljev, še tiste, ki ne premorejo cele suknje in poštenega baretta, še tiste, ki bi ti za nekaj grošev snažili čevlje. Z denarjem nisem štedil. Če vidi tak nobile cekin v tvojih rokah, se kar na trebuh stegne pred teboj. Propadla rasa je to, nezmožna vsakega poleta, nezmožna zatajiti le za trenotek svoj odurni egoizem. Ni čuda, da nimajo

ti ljudje nič vpliva na vlado. Upoštevanje jih le takrat, kadar treba voliti novega doža, in še takrat računajoč z njimi le toliko, kolikor bo treba vsakemu dati podkupnine. Vse so mi obljubili, storili pa niso ničesar, ali pa niso mogli ničesar doseči.

— A kaj pravijo člani sveta deseterice, kaj pravijo generalni kaptani, je vprašala Asunta. Ti imajo odločilno moč, če ti hočejo, se lahko vse na dobro obrne.

Starega vojvoda je gnev in obup take prevzel, da se je iht zgrudil na stol. Asunta je pobitela k njemu in stisnila njegovo sivo glavo na svoje prsi.

— Oče, ne obupajte; vse bo še dobro, je tolažila starca. Nekaj hrabrih mož si pridobimo in ti izvedejo, česar se mogočna republika ne upa.

— Nikar ne misli, da se ne upa republika nastopiti proti piratom. Kadar jej kaže, se vsega upa; toda republika neče ničesar storiti, ker so piratje njeni zavezniki proti Turkom.

— Torej je že vse izgubljeno? Plaho se je glasilo to vprašanje in Asunta se je komaj toliko premagala, da se je vzdržala na nogah. Zazibala

se je ob stolu, katerega se je oprijela, prav kakor bi jo zapuščala zavest. Globoko sopeč je čez nekaj trenotkov še vprašala: Ali je že izrečena zadnja beseda?

— Ne, je dejal stari vojvoda. Za jutri sem naročen k dožu in v soboto bo seja sveta deseterice. Kar sklene „consiglio dei dieci“ to obvelja; tam se določi usoda rodu vojvodov Dall Ferro.

V sobo je vstopil sluga in naznanil, da je prišel gospod, ki želi govoriti z vojvodo.

— Najbrž zopet kak beneški nobile, ki želi nekaj denarja na posodo, je utrujen menil vojvoda. Pojdi Asunta; tak nobile ni vreden, da ti poljubi roko.

Tiho je odšla vojvodinja Asunta v stransko sobo, med tem ko je sluga odprl glavna vrata in je v sobo stopil velik patricijsko oblečen mož.

— Svetli vojvoda, ne zamerite mi...

— Kralj Gjačič — Vi tu? je v silnem presenečenju vzkliknil vojvoda Dall Ferro in planil izza mize.

— Da, kralj piratov se Vam klanja, svetli vojvoda, je odgovoril Gjačič. Prišel je dan, ki ste ga sami

naznačili in oglašil sem se za odgovor.

Vojvoda se je krčevito oprijemal mize. V njegovih prsih so divjali pravi viharji, tako da ni bil v stanju odgovoriti. Samo gledal je Gjačiča, kakor bi videl pred seboj pošastno prikazen, gledal ga je z grozo in s strahom, kakor bi bilo v njegovih rokah življenje in smrt rodu Dall Ferro.

— Sedite, je naposled tiho rekel vojvoda. Sedite, mogočni kralj piratov in poslušajte me mirno.

Gjačič se je usedel, ne da bi zinil le eno besedo. Ali vsak njegov korak, vsaka njegova kretnja je kazala, da se zaveda svoje moči in svoje oblasti nad vojvodom.

— Danes vam še ničesar ne morem odgovoriti, je z globokim vzdihom izjavil vojvoda. Vem, da je potekel določeni rok. Toda uvažujte, koliko dni sem se zamudil tam v Istri, kjer sva s svojo hčerjo komaj utekla smrti. Do sobote mi podaljajte rok. V soboto vam potem zanesljivo odgovorim, bodisi da ali ne.

— Na vašo čast, vojvoda Dall Ferro? je vprašal Gjačič.

— Na mojo čast, je odgovoril vojvoda s tako veličastnostjo, da se

hov. Za povišanje so se potegovali posebno razni grofi in baroni ter taki poslanci, ki so izvoljeni po za- slugi duhovščine, kakor sta na pr. Sušteršič in pa naš vzorni kimavec Pogačnik iz Podnarta. Stroški snajajo več milijonov, ki se izvelejo po največ iz — kmetskih žepov. Vlada je radovoljno podpi- rala državno zbornico pri tem „ko- ristnem“ delu, ker se bližajo državno- sborske volitve, pri katerih bo zopet „vera“ v nevarnost, in bo šla ve- soljna rimska duhovščina na prižni- esah in v spovednicah zanj v boj. Tako se dela z vero „kšeft“! Faj- moštri si polnijo žepa, kmet pa pridno moli in — plačuje.

Proračun za leto 1907 in saviški vodovod sta dve točki, ki bi ju moral rešiti občinski odbor. Kdo je kriv, da se to ne more izvršiti? Par klerikalno-nemških razgrajev, ki niso zadovoljni, da se v občini ne vrši vse tako, kakor bi hoteli. Kaj poredijo davkoplačevalci, osobito oni na Savi, ki so najbolj prizadeti? In kako stališče zavzame vlada, ki bo morala slednjič vendar nekaj ukreniti?!

Tatvine se pogosto ponavljajo na Mirci, ki je skupna last upraviče- nih posestnikov. Ponoči se posekajo cela drevesa. Med tatovi so največ- krat člani Marijine družbe. Zakaj na- načelnik gospodarskega odseka ni- česar ne ukrene?

Od katoliške vere je od- stopil žel. uslužbenec G. Bizjak, kakor poroča „Slovenec“. Mi se temu čisto nič ne čudimo, ker vemo, da niso vsi ljudje tako neumni, da bi jim tebi nič meni nič ugajale Zabu- kovčeve verske prisodarije. Če se se naš župnik enkrat ne spametuje, utege najti omanjeni slučaj še več posmehalcev!

Opozarjamo še enkrat na veselico, ki se vrši nocoj 2. svečana v gostilni g. K. Višnarja v prid družbe sv. Cirila in Metoda po znanem vspredu.

Z ljudstvom je prišel zopet groziti „Slovenec“ župan in napred- nim odbornikom. Katero ljudstvo je to, ki mu naj mine potrpljenje? Dobro jih poznamo. To so razni Krivoi, Vilmani in enaka sodrga, ki bi najraje dobro živela na stroške drugih od golega zabavljanja. Le naj pridejo in glasno izrazijo svoje neza- dovoljstvo. Mi čakamo in se smejemo!

Pojesenjskih magnatih rad udriha naš župnik. Zabukovec je vreden pomilovanja, ker mora bivati v napol podrti koči in trpi nezno- so pomanjkanje. Delavstvo namerava prirediti denarno zbirko, da pomore temu farovski „režežu“ iz velike bede, kdor ima le še kaj sroa, naj prisloži na pomoč stradajočemu trpinu Zabukovcu!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 1. februarja.

— „Svobodna misel“. Poročali smo že, da namerava slovenska sek- oja „Svobodne misli“ prirediti izdajati svoje samostojno glasilo. Ta ideja je vzbudila v vseh, res svobodnomisel- nih in naprednih slovenskih krogih iskrene simpatije in danes je ta ideja postala kri in meso. V Pragi je izšla prva številka „Svobodne misli“, gla- silo slovenske sekoje „Svobodne misli“. Program „Svobodne misli“ je ta-le: Ideal Svobodne misli, medna-

ji je molče uklonil tudi ošabni kralj piratov.

Gjačič je vstal s svojega sedeža in hotel oditi, a vojvoda ga je za- držal.

— Ostanite še en trenotek, je dejal vojvoda in stopivši pred Gja- čiča dostavil: s sklenjenimi rokami vas prosim, bodite usmiljeni. Vse svoje premoženje vam dam. Milijone je vredno. Ves otok Antikytra je moja last. Dam ga vam. Na Kreti in na Cipru so cele pokrajine moje. Darujem jih vam. Še več, kralj Gjačič. Neizmerna je vrednost zlatnine in dragih kamnov, ki so se tekom sto- letij nabrali v moji zakladnici. Vse to vam dam, če mi vrnete moja sina in mi pustite moje hčere.

Na Gjačičevem obrazu se ni spremenila nobena poteza. Kakor bi bil izklesan od kamna, tako je stal pred vojvodom. Ko je pa stari vojvoda končal, se je Gjačič glasno zakrohotal, tako porogljivo in zaničljivo, da se je stari vojvoda vzravnil, prav kakor da bi ga bil kdo udaril v obraz.

— Kaj meni treba vašega bog- astva, je z zasmehom izpregovoril Gjačič. Bogastva lahko dobim koli- kor ga hočem, zakaj moč imam, da si ga vzamem, in dokler bom imel to

rodne zveze za obrambo pravice za svobodno izražanje vsake človeške misli na verskem, političnem in so- cialnem polju, je približno tako-le stanje človeške družbe: I. Znanost kot stremljenje po absolutni resnici naj uravnava in urejuje razmerje po- sameznika napram družbi in celemu vsemirju; naj vodi človeštvo k delu, vzorom, radostnemu življenju. II. Njena navedena posledica bo pa morala, soglasujoča z znanstvenim spoznanjem in družabno vestjo, izva- jana s človekoljubem in človeško solidarnostjo z vsakim našim bližnjim ter učeča razumno omejitve osebnih svobode v prosep celote. III. Ta etika se socijologiški izraža v družbi, ki jo bo upravljala volja ljudi brez nasilja predpavic staležev ali razredov, in sicer v svrhu gibkejšje in pravilnejše družabne organizacije, v kolikor mogoče malih in federal- tivnih oblikah. Sredstev in metode za doseg tega vzora Svobodna Misel ne predpisuje, ker ne mara biti dogmatična; skrbeti hoče za sin- tezo stremljenj, vodečih do tega smotra, toda prepustča vsakemu so- mišljeniku, da bi deloval zanj po svoji zmognosti in vesti; stoji izven strank in zahteva od njih samo svo- bodo mnenja, ker je prepričana, da je samo s svobodnim razmišljeva- njem mogoče najti faktorje in za- ključke, na katerih bo mogoče snovati boljše prihodnost človeštva. Kot načrt za delo si določa Svobodna Misel to-le: I. Vsakršno podporo vsa- kemu strmljenju, ki ima za namen zavednost, plemenitost in blagor člo- veštva kakor v etičnem tako tudi v družabnem oziru; kolikor mogoče ši- riti vse misli, katerih smoter je nrvna, razumska in telesna povzdiga člo- veštva. II. Boj protiklerikalizmu to je kakršnemukoli nasilstvu proti mislim ali njih nositeljem v prosep ka- kršnekele dogme kot zapreke razvitka in vsled tega zadrževanja človeštva na poti k popolnosti; ta boj naj se vrši z navajanjem misli na samostojno razmišljanje kot najboljšemu sred- stvu proti pluvu in moči dogem, ali pa s potrebno obrambo. III. Odstra- njevanje nasilništva sploh, naj si bo že na polju dela in osebne svobode, razume se samo po sebi, da obsoja Svobodna Misel kapitalistiške ali mi- litaristiške polastitve posameznika, ker smatra to za evoločno stopinjo doslej barbarskega človeštva, ki bo premagana in nadomeščena s popol- nejšo. Svobodna Misel ne postavlja nikakih načrtov v tej spremembi, prepustča prihodnjim dobam njih uredničenje in izpeljavo, pač pa po- daja vsem roko v pomoč, ki delujejo za ta smoter. Vsled tega vzora in dela, opirajoč se s svojimi temelji na neuničljivo brepenenje človekovo po- sreči, je Svobodna Misel opravičena, da obstoji, ker je vsled obojega logična in nepremagljiva potreba do- sedanjega mišljenskega razvitka člo- veštva. „Svobodna Misel“ bo izha-

moč, ne bom v zadregi za bogastva. Vašega imetja nisem lakomen, voj- voda Dall Ferro. Lahko bi vas oropal, ko sem vas — kako naj rečem? — da, obiskal na otoku Antikytra. Toda pustil sem nedotaknjeno vaše imetje in vzel sem seboj le vašo dva sina. In zdaj me poslušajte, vojvoda Dall Ferro. V soboto hočem imeti odgo- vor. Zaradi svoje varnosti — saj ne vem, kako si kaj premislite — ne pridem sam ponj, pač pa bo čakal pred to palačo moj zaupnik. Njemu izročite odgovor. In to vam povem: če ne ustrežete moji zahtevi, če ne izposlušate, da me prizna republika beneška kot vojvoda otoka Kasos in če svoje hčere ne daste za ženo mojemu sinu Ladislavu, potem vzgrijem vašo dva sina za pirata, oropam vse vaše gra- dove, bom lovil vas samega toliko časa, da vas dobim in usmrтім, in ne bom nehal prej, dokler ne bodo vaše hčere Asunte onečastili tudi zadnji mojih roparjev.

Kralj Gjačič se je po teh bese- dah obrnil in odšel. Vojvoda Dall Ferro je stegnil za njim roke, iz prsi se mu je izvil obupen hripav vzkl- ik in padel bi bil na tla, da ga ni ujela v tem trenutku prihitela vojvodinja Asunta. (Dalej prih.)

jala 10krat na leto in znaša naro- čnina 2 K na leto. Vpoštevač raz- mere na Slovenskem pošilja upravnistvo na izredno željo list v zaprtem pismu in sicer za 4 K celo in za 2 K po- letno ter se bo oddajal na Sloven- skem na pošto. „Ker podjetje ni ustanovljeno zaradi dobička“, tako piše upravnistvo, „marveč radi stvari same, uvajamo v gmothen osiru nekaj popolnoma novega: uredili smo namreč stvar tako, da se na koncu leta eventualni čisti dobi- ček po poplačanju vseh stroškov razdeli in sicer v tistem razmerju, kakor bodo plačujoči naročniki gla- sovali za prve tri predloge, ki dobe po vrsti največje število glasov. S tem pride torej tudi manjšina v po- polnoma pravičnem razmerju do vpo- števanja. Vsled tega določila posta- jajo naročniki takorekoč solast- niki lista ker list potrebuje za svoj obstoj vsaj 500 plačujočih naročnikov, naj se vsak svo- bodnomiselni Slovenec naroči na list; 1 K za pol leta, to je pač tako neznamen znesek, da si lahko naroči list tudi vsaki delavec; par steklenic alkohola ali nekaj smodk manj ter za tiste desetice naročite- raje „Svobodno Misel“, pa bo za na- predek več storjenega kot zboljševati svet po gostilnah in z govorjenjem. Naročnina se pošilja na naslov: „Svobodna Misel, Praga — Vinohradi, Češko.“ Prva šte- vilka „Svobodne misli“ priobčuje na prvem mestu A. Aškerčevu pesem „Prva mučenica“ in sliki nagrobnega spomenika kanonika prostozidarja Friderika pl. Premiersteina. Velezanimiv je sestavek „Kanonik prostozidar“, v katerem se razpravlja o imenovanem kanoniku Premiersteinu, ki je bil rojen Ljubljancin in je umrl v Olomucu. O Premiersteinu je svoječasno pisal tudi naš list. Inter- santno je, da je bivši nadškof olo- muški dr. Kohn dal odstraniti spo- menik, čigar sliko prinaša „Svobodna misel“ ker je na marmornati plošči bil sklesan prostozidarski znak in besede „S. Artis magister“. (Tajne vede učitelj), in ga dal nadomestiti z drugim. — Svobodnomiselnim in naprednim Slovincem, ki so se že otrsli srednjeveških predsodkov in okov, priporočamo toplo „Svobodno Misel“ v naročitev. —

— Poznanjske razmere. Kar- kor v Šiški pri Ljubljani tako so v Šklednu pri Trstu ustanovili Nemci oziroma nemškutarji nemški šulferajn s pomočjo „Südmarke“ nemško za- sebno šolo. Kakor v Šiški tako tudi v Šklednu primanjkuje nemških otrok šoli in je med 44 učenci le 14 Nemcev, vsi drugi so pa Slo- venci! Pouk v šoli je seveda ves nemški, ker ima šola služiti le na- menu germanizacije. Učitelj je Neme- s Češkega, ki ne razume niti ene be- sedice slovensčine in je obenem sla- vofob od temena do podplata. Kak- šne more biti pouk ob takih razme- rah, je pač jasno. Mož pa ima oči- vidno namen, da uvede na šoli poz- nanjske razmere. Pred kratkim je drzno zahteval od učitelja ve- roznauka, da mora tudi krščan- ski nauk poučevati izključno le v nemškem jeziku! Torej kakor v Prusiji, v deželi nasilja in barbarstva proti nesrečnim Poljakom! Povemo, da se gospodje igravo z ognjem! Slovenec je res potrpežljiv človek, preveč potrpežljiv — a to tudi do gotove meje. Ako se bo s takimi na- silnostmi hodilo med nami, utegne vzbihniti vihar, ki bo v smeri šolski politiki, ki jo uganja naša av- strijska vlada.

— „Učiteljstvo — pred sodbo ljudstva“. Pod tem naslovom kliče danes nam došli „Domoljub“ „do- bro katoliško ljudstvo“ na boj proti slovenskemu učiteljstvu po zgledu dunajskih krščanskih socijalcev, kiso pod vodstvom dr. Luegerja iz šol pometli učitelje, ki niso bili njihovi podrepaniki. List govori, da se slo- venski učitelji obnašajo v cerkvi tako, da vzbujajo „naravnost pohuj- šanje otrok“ ter pravi končno: Naša potrpežljivost je nepreklicno pri- kraju! Prišlo bo do rednega de- želnozborskega delovanja, zo- pet bodo prihajale učiteljske

prošnje in zahteve; toda po- slanci „Slovenske ljudske stranke“, ki so učiteljem preprijazni, bodo morali pod pritiskom ljud- stva, četudi težko, reči odločno, ne vinarja ne v poboljšanje uč- teljem v teh razmerah (t. j. da je učiteljstvo napredno); sami ne bomo redili gada, ki za- struplja vero in blagostanje. Ljudstvo težko nosi šolsko breme — pa ga nosi le, toda v največjo svojo škodo.“ Klerikalnem hoče torej na vsak način spraviti učitelj- stvo in šolo pod svojo oblast in ker ne gre s sredstvi ene vrste, poslužuje se drugih, nasilnih, umazanih. Na vsak način bo treba na rimskim fa- natikom pokazati enkrat, da na Kranj- skem še ni vse tako poklerikaljeno, kakor oni zmerom trobijo in da si bomo znali vsak napad odbiti, pa naj bo tudi dejanski!

— Prijatelji učiteljstva. V Do- lenji vasi pri Ribnici službuje učitelj g. Zupančič, katerega ondodni kle- rikali zaradi njegovega naprednega mišljenja ne morejo videti. Nedavno tega so mu očitali, da ima predobro plačo in neki klerikalec mu je dejal: „Vedno se potegujete za višjo plačo, pa je imate že sedaj pre- več.“ Posvečenemu „Domoljubovemu“ dopisniku se je to silno dobro zdelo, da je zapisal: „Dobra je bila, če- tudi grenka!“ Menda ni treba pri- stavljan nobenih besedi k tem izra- zom prijateljstva klerikalcev do uč- teljstva.

— „Zaupen shod“ goriških klerikalcev. „Soča“ piše o včeraj- šnjem shodu goriških klerikalcev: Na vse načine so pritiskali, vabili, gro- zili; zgrozili so sledujoči skupaj okoli 400 oseb ter jih naglali v Gorico na shod. Izbrali so še zadnji četrtlet v mesecu, dan semnja, ko že tako po navadi prihaja obilo kmetskega ljud- stva v mesto. Hoteli so se pokazati. Mislili pa so, da pride vse, kar leze inu gre; nebroj vabil so razposlali na vse strani, no, slednjič jih je prišlo bolj od blizu skupaj 400 ljudi. Od daleč jih je bilo bore malo. Pa kakšni ljudje, največ zadnje vrste! — Du- hovnikov je bilo le okoli 20, dočim jih je bilo pred kratkim kakih 50 v Gorici, kjer so ropotali proti Gre- gorčiču in njegovi neumni politiki. Sedaj so pač naglali nekaj odvis- nih ljudi v Gorico, večina njih pa se ne mara gledati z Gregorčičem od obličja do obličja. Predsedstvo je bilo veliko: Gregorčič, Berbuč, Grča, Bolko (!), Lapanja, Klančič, neki Vovk; dr. Pavlica, ki je pripeljal tudi varuha čistosti, svojega očeta, seboj, dr. Der- mastija, oklofutani Kremžar itd. so zapisavali. Gregorčič je razlagal volilno presnovo, da je dala vlada Lahom tri mandate, ker drugače bi bili obstruirali. Tiščrni! Kaj pa kom- promis? Takrat ko so osleparili kle- rikalni poslanci z Gregorčičem vred goriške Slovence, so govorili le o kompromisu, ki bo v raznih pogledih koristil Slovincem in Hrva- tom. Pa so le sleparili. Udaril je po nevarnih liberalcih, ki hočejo ustvariti pri nas take razmere kot so na Fran- coskem in odpraviti sveti zakon. S patosom je vprašal, če hočejo, da se take brezverske novotarije uvedejo pri nas, nakar so nekateri backi za- kričali: Ne, po starem hočemo naprej živeti. Berbuč je pridigal o tistih posejilnicah, ki držijo ljudi v kleri- kalnem jarmu ter se s „Centrifugo“ bil ob junaška prsa. Govoril je tudi nekaj o hipotečni banki, pa se je kmalu ustavil, ker se je bilo bati, da pride Bolkotu slabo. Lagali so o za- družništvu, potem bleknili še par ne- umnih stavkov in shoda je bilo opoldne konec. Mežnarji in drugi so se razšli. Policaj, ki jih je stražil, je tudi odšel. — Kake ljudi so zlobnali skupaj, evo, dva drastična slučaja: Kmetič je ho- dil z vstopnico okrog mestnega vrta ter izpraševal, kje da bo katoliški shod! Drugi so vprašani rekli: I, smo morali priti, kopa nam ni dal gospod nunc miru!

— Predavanja v katoliških izobraževalnih društvih. Da vidimo, kaj razni kaplani in drugi katoliški učenjaki pripovedujejo svojim ovči- oam po katoliških izobraževalnih dru- štvih, treba je vzeti v roke le „Do- moljuba“, kjer so skice teh preda-

vanj. Ali so ta predavanja prav pre- bito neumna, ali pa preprežena na- ravnost z lažmi, katere katoliški backi z vso slastjo požirajo kot samo res- nico. Da se ne bo od klerikalne strani trdilo, da ne govorimo resnice, opozarjamo na „znamenita krasna predavanja“ dekana moravškega Biz- jaka, ki je v domačem izobraževal- nem društvu kvasil med drugim o luterancih iz petega in šes- tega stoletja, dasi ve vsak že na pol omikan človek, da jih pred šestnajstim stoletjem ni bilo kot ta- kih. Še celo katoliškim izobraževal- cem so se zdele dekanove besede malo verjetne, kajti „Domoljub“ pri- pominja: „Poslušalci so se čudili, ko so čuli gospoda predavatelja“. Da, pravico so se imeli čuditi, da dekan, ki je toliko študiral o verah, ne ve, odkaj imamo luterane.

— Vodovod za Kranj in oko- lico. Dotični zakon je sedaj potrjen in napočil je čas, da se vpelejo vsi potrebni koraki, da se gradba prejk- otrepri prične. Deželna vlada sili na to, da bi se gradbena dela zanesljivo že v letu 1907. pričela. Zategadelj je de- želni odbor vse potrebno priredil, da se predvsem sklene tisti dogovor, ki se omenja v § 4. potrjenega zakona. Ker bo država svoje doneske iz me- lioracijskega zaklada plačevala v obro- kih, bo treba najeti v ta namen po- trebno posojilo. Tudi v tem pogledu bo deželni odbor potrebno ukrenil, tako, da bode spomladi vsekako mo- goče gradbo tega važnega vodovoda v roke vzeti.

— Pri rudniškem ravnateljstvu v Idriji vladajo pri nekaterih pisar- niških oddelkih, kjer so večinoma uslužbenci klerikalnega mišljenja, za neklerikalne uslužbence prav mučne razmere. Zelo redek je slučaj, da se vzprejme pri rud. ravnateljstvu v pi- sarno mladeniča, ki mu starši niso prononsirani klerikalci. Če pa se ven- dar zgodi čudež, pa je temu mlade- niču službovanje naravnost nezno- so. Klerikalni tovariši vprizore takoj gonjo nanj in ga skušajo sprva zlepa pri- dobiti za katoliško družbo, če pa je toliko trden v svojem prepričanju, da se ne vda vabljivim besedam kle- rikalcov, pa mu skušajo z raznimi ši- kanami ogreniti službovanje ali ga na kak drug način izpodrediti iz pisarne. Izpostavljeni so zasmehovanju svojih klerikalnih tovarišev in temu se ne morejo izogniti, ker nimajo navadno poguma, da bi poiskali pomoči pri predstojnikih ali pa vedo, da bi tudi to ne pomagalo. Vemo za slučaje, da svoječasno niti delavci niso imeli miru pred klerikalnimi pisarji. Dosti žal- lostno je za klerikalno stranko, da si lovi na ta način pristašev, še žalost- nejše pa je za one, ki prodajajo kle- rikalcem človeku najdragocenejšje — svoje prepričanje. Dovolj časa smo mirno gledali te nezdave razmere pri rudniškem ravnateljstvu, sedaj pa prosimo rudniškega predstojnika, v kojega pravičnost upamo, da stori temu konec in pouči klerikalne pre- napetneže, da v službi ni dovoljena kakršnakoli strankarska agitacija. Neklerikalne pisarniške uslužbence pa prosimo, da vsak slučaj klerikalne brezobraznosti naznanijo svojim pre- dstojnikom, saj se jim ni bati kleri- kalnega preganjanja, če službo vestno opravljajo.

— Notarska vest. Notar gosp. Gustav Omahen je premeščen iz Postojne v Mokronog.

— V bolnišnico v Mariboru je imenovan za kancelista Fran Dobršek, dosedanji pomožni urad- nik deželne bolnišnice v Juden- burgu.

— Iz pisarne slovenskega gledališča. Nocoj (par) se poja tret- jio v sezoni melodiozna Donizettijeva opera „Lucia di Lammermoor“. V soboto popoldne (a lože nepar) se vprizori drugi v sezoni Finžgar- jev „Divji lovec“, zvečer ni predstave. V nedeljo popopoldne (za lože par) se ponovi zadnji v sezoni sloveča Hauptmannova dramatska bajka „Potopljeni zvoni“, zvečer (par) pa se vprizori drugi v sezoni slovenskem odru „Arležanka“, drama iz provansalskega življenja, spisal Alphonse Daudet, vglasbil Ge- orges Bizet. Za terek (nepar) se pri- pravlja znameniti Mirbeauov igrokaz „Kupčija je kupčija“ z gospo- dom Ign. Borštnikom v glavni vlogi.

— **Občni zbor „Društva slovenskih književnikov in časnikarjev“** bo v soboto, dne 16. t. m. ob osmih zvečer v restavraciji „Narodnega doma“ v Ljubljani s tem-le dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika; 2. poročila, a) tajnika, b) blagajnika in c) računskih pregledovalcev; 3. volitev, a) predsednika, b) odbornikov, c) razsodišča in d) računskih pregledovalcev; 4. slučajnosti. — Odbor prosi one liste, katerih uredniki so člani „Društva slovenskih književnikov in časnikarjev“, da bi ponatisnili to notico!

— **„Akademija“.** Vseučiliški profesor dr. Ferdo Šišić, ki predava v Ljubljani, dne 2. februarja ob 1/5. uri popoldne v „Mestnem domu“, je napisal več zgodovinskih študij v „Radu“ zagrebške „Akademije“ znanosti in umetnosti, v „Vestniku hrv. dež. arhiva“ in v „Vienou“. „Matica Hrvatska“ je izdala njegovo knjigo „Vojvoda Hrvoje Vukčić Hrvatinić“, letos izide pri „Matici Hrvatski“ njegova „Hrvatska zgodovina“, I. del do leta 1526. Stolicu zgodovine na zagrebškem vseučilišču je zasedel kot naslednik Smičiklase, predsednika „Akademije“ znanosti in umetnosti v Zagrebu.

— **Pozor!** Vseučiliščno predavanje v Ljubljani. Opozorjamo vnovič na ciklus vseučilišnih predavanj, ki jih priredi društvo „Akademija“. Prvo predavanje bo jutri ob polu petih popoldne v „Mestnem domu“. Predava vseučilišni profesor iz Zagreba g. dr. Ferdo Šišić, znameniti hrvatski zgodovinar in pisatelj, o temi: „O postanku današnjega geografičnega pojma Dalmacije in o vprašanju zedinjenja Dalmacije s Hrvatsko.“ Predavanje je veleinteresantno in aktualno, zato pozivljamo slovensko občinstvo, da se ga udeleži v čim največjem številu. Velika dvorana Mestnega doma naj bo jutri do zadnjega kotička polna!

— **Kako naj sodelujejo naše žene in matere pri boju proti jetiki.** Opozorjamo iznova na to velekoristno predavanje gosp. dr. D. Bleiweisa vit. Trsteniškega, ki se vrši v nedeljo, 3. t. m. ob petih popoldne v „Mestnem domu“. Gospod doktor je predaval o boju proti jetiki tudi že na jugoslovanskem zdravniškem kongresu v Beogradu, dalje je imel popoldno taka predavanja v Kranju, Novem mestu in v Postojni.

— **Kostumni venček „Narodne čitalnice“ v Ljubljani.** „Cvetlični korzo“ kršeni in zvani, — bo v „Narodnega doma“ veliki dvorani — večer že šesti v letošnjem svečani! — To danes spet povdarjamo, — da javnost opozarjamo — na naš originalni ples, — ki bo ga pihnil prav zares. — Če dobro vspel ne bo tedaj, — pa bode vspel izvrstno vsaj. — Kdor sanja pekel ali vice, — mu dušo dvigneje cvetice, — ki ž njimi ples proslavljen bô, v deveto ta večer nebô. — Zató, kdor duši leka išče, — „Cvetlični korzo“ naj obiše! — Zató kdor hoče v raj zleteti, — „Cvetlični korzo“ naj poseti!

— **Sokolova maskarada.** Vabila za maskarado so se že začela razpošiljati. Ako ga kdo pomotoma ne bi bil dobil, kar je pri taki ogromni množici vabljenih povsem mogoče, naj izvoli opustiti in naj reklamira vabilo pri društvem tajniku br. L. Roglu, Kongresni trg 15, telefon 135. S prodajo vstopnic se prične prihodnji teden. Dobivala se bodo v trgovini br. Antona Škofa (Jevnikarjev naslednik) na Dunajski cesti. Opomniti je, da se vrši maskarada v društveni telodavnici.

— **Kako naj se maskiram?** „Sokolova“ maskarada ali „vesoljna selitev na osušeno barje“, bo nudila najširše polje za maske. Ni je skoro maske, da ne bi bila primerna. Prviti so možni narodni kostumi vseh ljudstev sveta. Kvečjemu Botokude izvzamamo, ker nimajo nobene narodne noše, ampak so zgolj rjavi. Tudi onih narodov ne moremo priporočati, ki nosijo le najgljlo poletno toaletto, to so razni zamorski in avstralazijski rodovi, pri kojih so gospodje tako delkotirani, kakor Bolokudi, dame pa nosijo le takozvani „tjapinkebaje“, v nekaterih narečjih tudi „haramuda“ imenovan, to je majhen „birtašek“. Torej nič za nas; že radi svojih bratov Reaumurja in Celsija ne. Kdor se pa da po celem životu zares tetovirati, sme nastopiti. Toda drugo leto mora priti v drugačni maski. Upamo, da dojde dokaj industrijalet, recimo kak „šotni kralj“, kakor so ameriški železniški, petrolejski in drugi „kralji“ željno pričakovali, ali špargljeva kraljica, kneginja meglenih indij, vojvoda reklame (pa ne V. K. Nučič). Pogrešati ne smemo zastopnikov kulturnega življenja na Igu, v Strahomeru, Brestu itd., predsednika akademije primojduševcev, deputacije „društva sovražnic nekerikalnih volitev“, zastopnikov mladinskega izobraževalnega društva „A B C“, re-

prezentante temperenolarjev, ki pijejo samo za hišnim vogalom ali podstreho, da se jih ne zasači. — Upamo tudi, da pridejo organizirane delavke iz različnih tovarov, iz tvornic za izdelovanje pajčolanov iz megle, za proizvodnjo čokolade iz šote, za izdelovanje človeških kož za one, ki so v slabi koži, delavci iz fužin za izdelovanje umetnih možganov, dalje aktivizirani družbe „Omnipotentia“ za zavarovanje proti izgubi državnoborskih mandatov. — Za danes naj to zadostuje.

— **Slovensko planinsko društvo** opozarja še enkrat svoje člane in prijatelje in vse cenjeno občinstvo na svoj planinski ples, ki se vrši dne 2. svečana v „Narodnem domu“. Društvo je dekoracijo za planinski ples izvršilo kar najskrbnejše in je imelo pri tem mnogo izdatkov. Ker so dohodki plesa namenjeni za pokritje stroškov, ki jih ima društvo ob izvrševanju svojih tudi v narodnem oziru tako važnih planinskih naprav in za vzdrževanje ter povečanje planinskih koč, pričakujemo, da se slavno občinstvo v kar največjem številu udeleži planinskega plesa in da s tem podpira društvo, ki je za slovenske pokrajine in zanjih narodni značaj že toliko storilo.

— **Velika Slavčeva maskarada.** Vabila so razposlana. Ker je vkljub vsej pazljivosti in velikemu številu (2500) razposlanih vabil vendar le mogoče da je kdo prezrt, naj blagovoljni dotični pri odboru vabilo zahtevati, sicer pa je vsakem pristop dovoljen, kdor je dobre volje, le maskevoljni, dobe vstopnice izključno proti izkazu vabila na dotično ime. Vabila društvom vposiljena veljajo tudi za posamezne člane, to velja zlasti za zunanje udeležnike, ker na ven se posameznikom vabila niso vposiljala. Ker so Slavčeve maskarade vsako leto zasnovane na široki podlagi, je mogoče, da se vsled velikega obiska vsestransko razvijajo le v takih prostorih, kakor je velika dvorana s krasnimi galerijami v hotelu Union. V dekoracijo pa bodo služile mnogobrojne eksotične cvetlice, razvrščene po vsej dvorani. Amerikanska družba „Knokabucio“ bode dajala na raznih krajih maskarade cel večer senzacijalne predstave. „Kopniški čevljarstotnik“ je sedaj zagotovljen in pride z oddelkom pristnih vojakov iz „rajha.“ Stotnik sam pa v paradni uniformi od nog do glave pol čevljarja, pol vojaka, bode specialiteta prve vrste vsega večera. Skupina „Kitajcev“ se naseli zopet na drugem koncu dvorane pod velikansko „kitajsko marelo“, vmes pa nebroj raznih drugih mask in skupin, klovnov, harlekinov in raznih narodnih noš, tako da bode imela maskarada značaj prave vesele in vsestranske zabavne ljudske maskarade. K vsem tem pa še pustna nedelja, torej konec predpusta, kdo bode le tako filisterski, da se ne bode podal na veselo vrvenje letošnje Slavčeve maskarade!

— **Slavčeva maskarada.** Za nastop skupin beževje in pierotov, kakor tudi drugih je v nedeljo popoldne ob 2. uri vaja z „Društveno godbo“ v veliki dvorani „Narodnega doma“.

— **K pevskemu društvu „Slavec“** so pristopili za ustanovne člane s svoto po 40 K: Gospod Fran Krapež, kavarar in njegova gospa soproga Marija Krapež ter gospod Josip Perhauz, imetelj potovalne pisarne, kot znak naklonjenosti napram „Slavcu“, ker mu društvo pošilja vabila na razne veselice. Kot izredna podpornica z rednim letnim doneskom 40 K pa je postala dolgoletna članica gospa Elizabeta Zabukovec, soproga umrlega o. kr. račun. nadsvetnika. Naj bi vrli, za društvo vneti rodoljubi in rodoljubkinje našli mnogo posnemalcev.

— **Z umetno-strokovne šole v Ljubljani.** Za udeležitev na svetovni razstavi v St. Louisu 1904 je dobila tukajšnja umetno-strokovna šola tri odlikovanja mednarodne jury in sicer veliko darilo v zvezi z drugimi umetno-obrtnimi zavodi in 2 srebrni svetinji na polju vzgoje in umetnega vezenja. Umetno izvršene diplome so prišle te dni iz Amerike.

— **Sestanek ljubljanskih telefonskih naročnikov.** V mali dvorani hotela „Union“ se je vršil snodi sestanek ljubljanskih telefonskih naročnikov. Bil je prav dobro obiskan, da je bila dvorana zasedena do zadnjega prostora. Sestanek je bil sklican zaradi velikega povišanja telefonskih pristojbin. Sklicatelj sestanka gosp. Prosenec je v svojem uvodnem govoru poudarjal, da se je vsled tega krivičnega zvišanja nastal po vsej Avstriji med telefonskimi naročniki opravičen odpor in razburjenje. Tudi Ljubljana se mora pridružiti tej akciji. Za predsednika je bil nato izvoljen obč. svetnik g. Turk, ki je dal besedo gosp. Prosenec, ki je obširno govoril o krivicah, ki jih je država

s svojo najnovejšo naredbo naprtila na hrbet naročnikom telefona. Naredba se je napravila administrativnim potom, brez zakona se je naložil davke. To nikakor ne gre. Da bi bile telefonske pristojbine monopol države, ni postavle. Telefonska pristojbina je razdeljena v 6 skupin. Ljubljana je v 5 skupini, ki ima 3 razrede. Plačati bo za 1. razred 215 K na leto, za 2. razred 180 K, za 3. pa 145 K, torej 115 oz. 80 in 45 K več kot doslej. V 1. razredu so oni, ki imajo najmanj 12.000 klicev na leto v 2. oni, ki jih imajo najmanj 6000, in v 3. oni, ki jih imajo najmanj 3000 (Opozorjamo, da je bilo vse to v „Slov. Narodu“ obširno razloženo v rubriki „Obrtni vestnik.“) Da se izračuna, koliko klicev ima kdo, vzameta se 2 dneva zadnjega četrtletja 1906 in 2 prvega četrtletja 1907. Seveda bo uprava vzela tiste dneve, ko je največ klicev, ker kontrola nimamo nobene. Na ta način pridejo vsi ljubljanski naročniki v 1. razred. Telefon je eminentna trgovska naprava in se je ne sme obteževati z davki ampak treba dati olajšav, ki so državi v prid, kakor je to spoznala Nemčija, Švica itd. Proti zvišanju telefonskih pristojbin predlaga govornik protest s sledečo resolucijo: Dne 31. januarja 1907 zbrani naročniki ljubljanskega telefonskega omrežja protestirajo proti samolastni in krivici — polni naredbi trgovinskega ministrstva, s katero je zvišal telefonske pristojbine. Glede nato, če dobi ministrska naredba pravno veljavno moč, postane razširjenje telefonskega omrežja nemogoče, zato prosi ljubljanski naročniki trgovinskega ministra, da razveljavi svojo naredbo, s katero je povišal pristojbine. K tej resoluciji je govoril g. Švara, ki je zahteval, naj vsi naročniki kar odpovedo telefon, na hišne posestnike se naj pa vpliva, da prepovedo telefonske naprave na svojih hišah. Glede rabe telefona po gostinlah in kavararnah je govoril g. Turk. Trgovinsko ministrstvo namerava vpeljati posebne pristojbine za vsak pogovor v teh lokalih. Te pristojbine naj bi plačal vsakokratni govorilec, od česar bi dobil kavarar ali gostilničar neke procenote. Gostilničarji in kavararji gredo vendar svojim gostom kolikor se da na roke, zato naj zavrnejo umazano ponudbo ministrovo. G. Prosenec je poudarjal potrebo skupnega nastopa vseh interesancev v tej stvari. V Pragi in Gradcu so vsi naročniki telefonov podpisali podobno resolucijo, v Budimpešti so pa vsled protiprotitiska dobili naročniki telefon še ceneje, nego so ga imeli. Ako bi ministrstvo ne hotelo razveljaviti svoje naredbe, naj vsi ljubljanski naročniki odpovedo preje telefon s 1. juljem G. dr. Gregorič je priporočal, naj bi tudi mestne občine prepovedale telefonske naprave na svojem prostoru. Nato je bila soglasno sprejeta gori omenjena resolucija kakor tudi tile predlogi g. Prosenca: 1.) izvoli naj se izmed ljubljanskih telefonskih naročnikov odbor, ki naj varuje njih koristi; 2.) ta odbor naj stopi v zvezo in skupno postopanje z drugimi avstrijskimi mesti; 3.) odbor naj skliče vse ljubljanske naročnike na novshod. V ta odbor so bili izvoljeni gg: dr. Gregorič, Piccoli, Prosenec, Toman, Tomažič in Verovšek. S tem je bil sestanek končan.

— **Opoldanski znak v Ljubljani.** Piše se nam: Pred meseci sem omenil v „Slov. Narodu“, da bi bilo možno dajati opoldanski znak s pomočjo sirene, ki naj bi se v ta namen nastavila na gradu. Ljubljanski občinski svet je v eni svojih zadnjih sej tudi spravljal to zalevo na dnevni red, a je ni mogel realizirati, ker je stvar resnično predraga. Ljubljanci res potrebujemo enkrat uravnan čas. Cerkevne ure bi morale biti kot javne ure vsaj nekoliko točne. Včasih bije na pr. polno po cele četrt ure ali še več. Elia ura, ki je kaj vredna, je ura na deželnem dvorcu. A te ni po vsem mestu čuti. Tudi ura na pošti bi morala biti natančna — pa večinoma ni, kajti javne ure ne bi smele biti električne, ker se pri teh vrstah ur pomikajo kazalci naprej še le vsako minuto ali še več. Celo železniški signal opoldne pri čuvajnicah ni natančen, tako da včasih difarira celo do 30 sekund. To pa radi tega, ker se ta znak ne daje direktno iz dunajske zvezdarne, ampak ga dajo šele kolodvorci posredovalnim potom naprej, kar ravno napravi to zamudo. Ker je torej opoldanski znak v Ljubljani nujno potreben, a je znak s topom nepraktičen, s sireno predraga, zato si moramo poiskati drug način, ki naj bo dovolj močan in cenen. Papirnica v Vevčah kliče svoje delavce s pomočjo jako močne parne piščali. To je pisk, ki je sicer nizek, a se čuje vsakokrat tudi v Ljubljani, in celo v Litiji. Tudi v Ljubljani naj se napravi tak opoldanski znak s še močnejšim glasom in nekoliko različnim od glasu piščali vevške papirnice. — Gotovo se bo oporekalo, kje dobiti

paro? Temu se lahko odpore. Ljubljanska električna centrala ima jako močne parne stroje, ki so vedno v delu. Na centrali naj bi se napravila pri dimniku taka močna piščal, ki ni draga in obstoji iz navadne železne cevi. V to piščal naj bi se spustil opoldne par iz omenjenih parnih kotlov, kar bi povzročilo dovolj močan pisk, ki bi se čul po vsej Ljubljani. — Kdo bi mi utegnil oporekati, da bi morala biti ta piščal na Gradu. Tega ni potreba. Celo v Trstu se nahaja top za opoldanski znak na pomolu, pa ne morda za mestom na hribu. Znak iz električne centrale bi bil dovolj močan, cenen in bi se tudi po vsem mestu čul. Čas naj bi se dobival direktno od nautičnega observatorija v Trstu potom pošte in sicer telegrafično. Tozadevno bi se še posebej zvezala centrala s pošto potom žice in bi se tako dobival znak direktno iz Trsta v centralo, ki bi se signaliziral z omenjeno piščaljo. Da bi se čas sam v Ljubljani določeval, je pa popolnoma izključeno, kajti za to je treba drugih aparatov ter verziranih moči. Ta nasvet naj izvolijo tozadevni faktorji upoštevati, kajti naprava bi bila jako poceni in tudi praktična in je tudi dobivanje pravega časa iz Trsta omogočeno z malimi neprilikami in skoraj brez stroškov. — c.

— **Poverjeniki deželnega muzeja v Ljubljani.** Pri nabiranju starih predmetov domače zemlje se je večkrat z obžalovanjem konstatiralo, da se je marsikaka starostnost po nevednosti prodala iz dežele ali se je uničila, ker dotičnik, ki je stvar dobil v roke ali izkopal, ni znal oceniti njene vrednosti. Temu se je skušalo priti večkrat v okom; oblastva so od časa do časa razglašala razne naredbe, kako naj se varujejo znamenitosti domovine. V novembru lanskega leta je zlasti o. kr. okrajno glavarstvo v Radovljici razglasilo po vseh občinah svojega okraja detajliran oklic vsem županstvom in občinam glede varstva zgodovinskih predmetov in narodnega blaga. Da se pa stare rešijo pogina in otmejo dež. muzeju, ki naj prodaja domačinu in tujcu jasno sliko zgodovine in kulture davnih časov, je sklenil deželni odbor kranjski poveriti sledečim gospodom častni posel poverjenika deželnega muzeja za njihove okraje: Berlic Ivan, župnik v Srednji vasi v Bohinju; Humek Martin, nadučitelj v Bohinjski Bistrici, Jelovšek Gabrijel, župan in posestnik na Vrhniki; Lavtizar Josip, župnik v Radečah pri Kranjski Gori, Lokar Janko, nadučitelj v Doličah; Lovšin Fran, nadučitelj na Vinici; Megušar Rihard, nadučitelj v Podzemlju; Renier Ivan, župnik na Krškem, Rupar Ivan, o. kr. poštar v Sv. Križu pri Kostanjevici; Šašel Ivan, župnik v Adlešičah; Šetina Fran, nadučitelj v Črnomlju; vitez Strahl Karel, o. kr. višjega sodišča svetnik v p. in graščak v Stari Loki; baron Zois Mihel Angelo, o. kr. okr. komisar v Radovljici in Zuro Josip, župan in posestnik v Kandji.

— **Veliko važnost slovenščine** so začeli spoznavati Nemci. V „Grazer Tagblattu“ je bil pred kratkim ognjevit poziv na kranjske Nemce, naj se uče slovenščine, da izpodrinejo Slovence če mogoče iz vseh služb, m. a. riborski odvetnik dr. Feldbacher je pa v list „Gerichtshalle“ dal inserat, s katerim išče koncipienta, ki naj bi bil Nemec, a če le mogoče, več slovenskemu jeziku. Nemško nacionalni advokat v Mariboru pa želi koncipienta, ki naj bi znal slovenski! Ta inserat dokazuje bolj nego sto časnih člankov nedvomno opravičenost naših zahtev po slovenskem uradovanju v slovenskem Stajerju in po uradnikih, ki bodo zmožni tako uradovati. To dragoceno priznanje ni izsilil nemškemu nacionalcu čut pravičnosti, temveč potreba, poslovni interes. Nemški odvetnik na Stajerskem bo sicer z največjo ogorčenostjo protestiral proti slovenskim sodnim razpravam, v svoji pisarni bo pa v lepi slovenščini vleklo slovenskim kmetom slovenski denar iz žepa. Kaj poreče vlada k tej nemški doslednosti? Morda sedaj vendar sprevidi, da je znanje slovenščine prvi pogoj za vsakega uradnika, ki hoče službovati v slovenskih krajih.

— **Prezidava južnega kolodvora v Ljubljani.** Iz ministrstva se nam naznana: Železniško ministrstvo je poslalo načrt, ki ga je izdelala uprava južne železnice za prezidavo kolodvora v Ljubljani, ravnateljstvu državnih železnic v Trstu, da določi potrebščine glede državnih prog, ki se stekajo v imenovani kolodvor. Ko dospje iz Trsta tozadevno poročilo, je upati, da se izvrši takoj politični obhod in pogajanja zaradi zagotovitve prispevkov k zgradbenim stroškom. Ako se te pripravo ugodno izvrše, se začne z zgradnjo že letos. — **Glavni nabori** se letos na Kranjskem vrše po nastopnem redu:

1. in 2. marca na Prevojah, 4. in 5. v Kamniku, 7. in 8. in 9. v Litiji, 11. in 12. marca v Višnji gori, 14. v Mokronogu, 16. v Kostanjevici, 18. in 20. na Krškem, 21. v Radečah, 23. v Trebnjem, 26. v Žuženberku, 27. marca, 3. in 4. aprila v Rudolfovem, 6. apr. v Metliki, 8. v Črnomlju, 9. v Kočevju, 13. in 15. v Ribnici, 16. v Velikih Laščah, 18. in 19. in 20. v Škofji Loki, 22. v Trzinu, 24. in 25. in 26. v Kranju, 27. in 29. in 30. v Radovljici, 31. in 1. in 2. in 3. aprila v Ljubljani za mesto Ljubljana, 10. 11. 12. in 13. apr. v Ljubljani za sodni okraj Ljubljanska okolica, 15. in 16. na Vrhniki, c) 20. in 21. marca v Vipavi, 22. in 23. marca v Postojni, 26. in 27. marca v Ilirski Bistrici, 24. aprila v Logatcu, 26. aprila v Cerknici, 27. v Ložu, 29. in 30. v Idriji, za mesto Ljubljano se vrši nabor po tem redu dne 6. 8. in 9. aprila. Dne 6. aprila pride k naboru I. in II. razred domačih, dne 8. aprila III. razred domačih in I. tujih nabornikov, dne 9. aprila II. in III. razred tujih nabornikov.

— **Izvedba zakona o penzijskem zavarovanju zasebnih uradnikov.** Na povabilo slovenskega trgovskega društva „Merkur“ so se zbrali snodi na sestanku odposlanci gromija t. govcev, pomočniškega zbora, društva notarskih in odvetniških uradnikov, „Naše Zveze“, bolniškega društva zasebnih uradnikov, društva slovenskih književnikov in časnikarjev in trgovskega bolniškega društva. Namen sestanka je bil, dati članom teh organizacij priliko, da se dogovore glede akcije, ki jo je uvedel brez odloga v ta namen, da bode tudi naša dežela dobila lastno deželno mesto (podružnico) penzijskega zavoda, ki bode upravljal in vodil zavarovanje privatnih uslužbencev. Delegati navedenih organizacij so vsi z zadovoljstvom pozdravili predlog društva „Merkur“, da pri penzijskem zavarovanju zainteresirani krogi složno manifestirajo za osnovo posebne podružnice na Kranjskem. Le v tem primeru, da se osnuje v Ljubljani podružnica, si je moč zagotoviti vpliv na upravo podružnice, kakor tudi centralnega zavoda. Sestanku, ki se ga je udeležilo 17 delegatov, je predsedoval g. Al. Lilleg. Po daljši debati se je sklenilo prirediti javen shod dne 24. februarja v „Mestnem domu“ in naprositi gg. Silvestra Škrbina in dr. Windischerja, da govorita na shodu. Dnevni red shoda objavimo v kratkem.

— **Potresajte vendar pred hišami!** Piše se nam: Kakor se spominjamo, je v začetku zime izdal mestni magistrat odredbo, da se morajo v dnevih, ko drži, posipati trotoarji po mestu. Lastniki hiš ob St. Petrski cesti se pa prav malo brigajo za to odredbo in kdor je videl, kako so danes jutraj cepali po tej cesti ljujle po tleh, morala ga je obiti jeza zaradi neizpolnjanja magistratskega ukaza. Čudno, da se ni zgodila kaka večja nesreča. Prosimo hišne posestnike, naj posipajo trotoarje pred hišo, mestni magistrat se pa pozivlja, da pazi, da se bo to vršilo.

— **Gozdne sadike.** C. kr. deželno gozdno nadzorstvo naznana, da je zaloga gozdnih sadik v o. kr. gozdnem vrtu v Ljubljani za letošnje pomlad že razprodana, zato se ne bode moglo več na vložene vloge ozir jemati.

— **Milo se zopet podraži.** Tovarnarji mila, ki so v zvezi avstrijskih industrijalec, so sklenili baje vsled vedno dražjih surovin znova povišati ceno vsemu milu za 2 krone pri 100 kg.

— **Čitalnica v Spodnji Šiški** vabi na „Vodnikovo besedo“, katero priredi jutri ob 7. uri zvečer pri I. Tonihu. Spored je zanimiv in vstopnina nizka in radi tega se je nadejati obilne udeležbe.

— **Prostovoljno gasilno društvo Vič-Glince** priredi jutri, 2. svečana svoj običajni plesni venček v salonu g. Trauna na Glincah, pri katerem proizvajajo plesne točke slavni tamburaški klub „Zarja“. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 10 kr. za osebo, otroci prosti. Kakor vsako leto, je tudi letos obilno zabave zagotovljeno, kakor šaljiva pošta, bogati srečolov, ples itd., čuje se, da dojde tudi več skupin mask, ter ako bode vreme ugodno, se pripelje tam nekeje iz polhovgrškega pogorja cela kmetiška svatba v starodavni kmetijski noši. Ker je čisti dobiček namenjen skladi podporne blagajne za obolele člane in se bode slav. občinstvu nudilo obilo zabave, se vabi k obilni udeležbi.

— **Častnim članom** je izvolilo „Prostovoljno gasilno društvo v Sori“ na običnem zboru dne 27. t. m. sledeče gospode: Frana Jarca, veleposelnika iz Medvoda; Karla Kieselinga, ravnatelja tvornice v Goricanah in Jožefa Šusteršiča, župana medvodske občine, za njihove zasluge v korist gasilnemu društvu.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Hruševju** priredi dne 10. februarja predpustno veselico s šaljivo igro in plesom v prostorih gospoda Tomo Drugoviča v Hruševju. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Ker je čisti dobiček namenjen za poplačilo gasilnega doma, vljudno vabi odbor k mnogobrojni udeležbi.

— **25letna posestna pravda.** V Medvodah teče že 25 let pravda zaradi nekega jezua in kakor se kaže, je še ne bo konec. Na 26. t. m. je bila napovedana komisija, a je ni bilo zaradi neugodnega vremena. Kmetje pa mislijo, da je bil ravno te dni prav ugodno vreme za to. Posestnik, kateremu se z vednim zavlaščevanjem te vodne pravde dela krivica in stroški, vprašuje naše klerikale, ali mu hočejo kaj pomagati v njegovi stvari, ker je njih priista. Pri volitvah bodo hodili z medom namazani okrog, zdaj pa kriče po „Domoljubu“: „Manj uradnikov!“ Ako jih bo manj, bodo pravde trajale po 50 in ne samo po 25 let.

— **Iz Školje Loke.** Dne 27. t. m. so priredili lovci iz Loke in okolice lovsko veselico s plesom v prostorih gospoda Otona Guzelja. Udeležba je bila velikanska. Veselico omenjamo zato, ker je bila prirejena v takem slogu, da je imel k nji pristop vsakdo. Poleg dražestnih gospa in gospodičen v narodnih in lovskih nošah, vrtili so se stari in izkušeni lovci a la Tonkove. Vmes si videl gospode v salonskih suknjah in močakarje brez „pruštka“ in v „štrikani jopi“. Veselici prostori, da si jako obsejni, so bili skoro nabito polni in lovski veselici primerno okrašeni. Vsa čast gospodom prirediteljem ne neprilijene zabava. Igrala je domaška godba in vmes so peli lovci „od lisičice“ in drugih znanih zverci.

— **Konkurz** razglasa novomeško okrožno sodišče nad premoženjem umrlega župnika Jurja Surca na Krki pri Višnji gori.

— **Kje naj stoji kolodvor v Mirni?** Piše se nam: Za novi kolodvor šentjanske železnice v Mirni se je vnel hud prepir. Klerikali ga hočejo imeti na od njih obranem mestu, naprednjaki pa na drugem. Po našem mnenju bi naj stal tam, kjer ga zahtevajo naprednjaki, ker bi bil v okras Mirni in bi bil tudi bolj pripraven kraj za to. Tudi se bo tam okrog lahko zidalo mnogo novih stavb. Klerikale to boli, češ potem se bo pa Mirna razširila! Upamo, da se komisija, ki bo te dni odločevala o legi kolodvora, odloči za prostor, ki ga predlagajo naprednjaki, ker je najbolj pripraven in primeren.

— **Mirnski župnik Kocijančič** menda spet želi, da bi se pečali z njim. Jezik njegov ne miruje in v „Slovenca“ in „Domoljubu“ vedno spuša svojo jezo nad mirnskimi naprednjaki. Dobili smo v tem oziru iz Mirne kar dva dopisa polna ogorčenja nad Kocijančičevim postopanjem. Svetujemo Kocijančiču, naj vendar enkrat že miruje in naj ne dela med svojimi farani prepira in krega. Naj pazi na svoje izobraževalno društvo, da se ne bodo vedno slišale pikantne vesti o njegovih članih in da ne bodo tem članom ljudje metali v obraz razne grehe. Kar se tiče napredne stranke v Mirni, katero Kocijančič naziva „strančico“, opozarjamo, da so v nji sami dostojni in pošteni ljudje, kar se o vseh pristajih Kocijančičeve stranke ne dá reči.

— **Semenj v Kandiji.** Piše se nam dne 31. januarja: Današnji semenj se je vršil tako, da je število redarjev presegalo število kupcev in prodajalcev. V celem se je na sejmišču nahajal en voz s tremi mladimi prašiči. Za red je res v obilni meri oskrbljeno, pač pa človek ne ve, ali so dotični možje za vzdrževanje reda ali le za parado. Kakor sem slišal, vršila se je te dni seja gospodarskega odseka za Kandijo, katerega predsednik je predvsem predlagal, da se z ozirom na to, da je sejmšče premajhno, nakupijo še trije orali sosedovega zemljišča. Še trje orali se ob splošnem navdušenju soglasno sprejme. Drugi predlog se je glasil, da ker v vsej avstro-ogrski monarhiji ni dosedaj še nobenega sejma za pse in mačke, z ozirom na to, da nas Novomeščani ne prekosijo, da bi bilo res velikanskega pomena, če bi se to v Kandiji vpeljalo. Govorniku čestitajo (bravo, bona) (sic!) Tretji predlog se glasi z ozirom na to, ker je v Novem mestu strogo prepovedano vsaki kuri, se po ulicah sprehajati, akoravno so iste že pred stoletji dobile servitute za to, da se naj dovoli na sejmišču v Kandiji kuram po sejmišču prosto sprehajatišče in da se ta pravica na sejmišče vključi. (Soglasno sprejeto.) Ker je dnevni red konec, gosp. predsednik sejo zaključuje.

— **Dva delavca zmrznila.** V nedeljo sta zmrznila Robert Indruh in njegov svak Ivan Sekula, ko sta šla v Stopiče pri Novem mestu k maši. Našli so ju ponoči. Indruh je umrl drug dan popoldne, Sekula bo pa še morebiti okrevljal in se zdravi zdaj v bolnišnici usmiljenih bratov v

Kandiji. Zmrznjene ima roke in noge.

— **Bralno in pevsko društvo „Toplice“** v Toplicah pri Radolfnem priredi na Svečnico, dne 2. t. m., predpustno veselico v gostilni „Pri mostu“ na Toplicah.

— **Narodna čitalnica v Kostanjevici,** ki je stopila v ožjo zvezo s kostanjevskimi diletanti, priredi dne 10. t. m. v Bučarjevi dvorani zabaven večer, kjer se opereta „Zbujeni lev“ uprizori drugič. Poleg operete je na programu tudi enoedinka „V civilu“ in ples. S tem lepim večerom se bode zaključil letošnji predpust v Kostanjevici. Natančneje poročilo še sledi, vendar se sl. občinstvo že sedaj na to opozarja.

— **Opereta „Zbujeni lev“ v Kostanjevici.** Kostanjevski diletanti, ki so v zadnjih letih med drugimi predstavami uprizorili tudi več spevoiger, so se v začetku lanskega leta lotili „Zbujenega leva“, katerega so dne 24. svečana 1906 izvedli s popolnim uspehom, kar je z ozirom na razmere na deželi nekaj izrednega. Komična opereta „Zbujeni lev“, ki jo je uglasbil J. Brandl, je zelo melodiozna skladba, opremljena skozinsko z gibčnimi figurami in pointirani s krasnimi soli, dueti, terzeti in kvarteti.

— **Z Dvora pri Žužemberku** smo prejeli sledeče pismo: Velečeni gospod urednik! Čudom smo se čudili, ko smo brali v torkovem „Narodu“ notico z Dvora pri Žužemberku. Frano Može — narodno-napreden mož. „Za pošt!“ Katera kura vendar je iznesla to jajce! Oni mož, ki je pomagal, da je pred dvema leti ga žužemberški kaplan poslal v svet zmagovito vest, da je „dvorska liberalna stranka padla“, ki je pod kaplanovim pokroviteljstvom prišel v odbor, kojega člani so, kakor se je tedaj bralo v „Slovenca“, sami zanesljivi „katoliško-narodni“ možje, ki je bil od tega „katoliško-narodnega“ odbora izvoljen v krajni šolski svet, ki ni niti član neklerikalnega bralnega društva, — naj bo narodno-napreden mož!

Neznani g. dopisnik, ne šalite se tako bridko! V čem neki obstoji njegova narodna naprednost? Povejte nam, ljubi g. dopisnik, kje jo najdemo, njegovo narodno naprednost, da jo dostojno poveljujemo! Ali pa je mogoče g. žužemberški kaplan tudi že narodno-napreden mož! Sicer se pa ne upam trdit, da bi bil gosp. Može značajan klerikalec. Če bi pa kdaj hotel g. Može rabiti narodno naprednost za reklamo, naj si jo da trgovsko protokolirati. — In pa prijatelj šole! Kdo se ne smeje! Tega do sedaj še ni bilo opaziti. Sam g. Može bi bil v zadregi, če bi se ga vprašalo po njegovih zaslugah za šolo. Tudi ni znano, da bi bil kdaj šoli izkazal kako naklonjenost, ki bi bila vredna, da se omeni. Še več! Drugi dvorski trgovci so se že večkrat spomnili šolske mladine z raznimi darili, celo pokojni nesrečni Remšak je prepustil šolski mladini brezplačno večjo množino različnih šolskih potrebščin. G. Možeta pa do sedaj še zastojno iščemo med temi dobrotniki! Nastane torej vprašanje, kakšen šolski prijatelj je pravzaprav g. Može? — Omenjena na videz tako nedolžna notica pa vsebuje poleg teh lažnivih netočnosti in nezasluzenega hvalisanja tudi zloben zahrbtni napad na tukajšnjega šolskega voditelja, — njegovo ime seveda dobro premišljeno zamoči. Na to stran ne maram izgubiti nobene besede, dopisnik dobi odgovor drugod. Pač pa ravno ta njegov zavratni napad in pa dejstvo, da na tak način vara uredništvo in javno mnenje, živo karakterizira njegovo zlobnost. Toliko v pojasnilo. — Z odličnim spoštovanjem

Celestin Jelenec, cand. iur.

— **Narodna čitalnica v Črnomlju** priredi dne 10. februarja t. l. v prostorih hotela „Lackner“ predpustno veselico. Na dnevnem redu je enoedinka igra, po igri prosta zabava in ples. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 60 v, za obitelj 1 K.

— **Telovadno društvo Sokol v Postojni** opozarja na svojo dne 9. svečana t. l. v prostorih Narodnega hotela se vršečo maskarado. S pripravami se prične že prihodnje dni. Kakor je znano udeležnikom sokolske maskerade izza prejšnjih let, je to ena najbolj animiranih prireditelj v Postojni. Sodeč po pripravah tudi letos noče zaostati za svojimi prednicami, ampak jih hoče v marsičem še prekašati. Vabila se razpošljejo v nekaj dneh. Ako bi ga kdo slučajno ne prejel — kar se kaj rado nehote prigodi — naj oprostí ter se javi odboru, da mu dološje vabilo. Omenjeno bodi tudi, da je prijavljenih že dokaj elegantnih mask. Kdor se hoče tedaj ta predpust še enkrat prav pošteno in neprilijeno zabavati, naj pride dne 9. svečana na sokolsko maskarado v Postojno, kjer bode zabave in razvedrilja v izobilju. Torej nasvidenje prijatelji „Sokola“, dne 9. svečana v Postojni! Na zdar! Zunanji članom se javlja, da je toaletna sokolska ali kostumna,

— **Umrli** je v Laidolu pri Postojni trgovski sodnik g. Ivan Derenčin. N. v m. p.!

— **Iz Hronovca.** Kakor smo že poročali, je bil Papler poklican pred sodišče. Obravnava zoper Janeza Paplerja in Nežo Papler je bila 29. jan. v Semočeah. Lagala sta imenitno, vzlic štirim pričam. Kaplan bo torej zopet pod dvojno oblastjo. Toda to povemo brez ovinkov: Če ne pojde Papler v kratkem s Hriba izlepa, pa pojde izgrda. Na Hrib je prišel zelo ponižen, sedaj pa je predobrega kruha pijan. Župnika vprašamo še enkrat, čemu uči evangelij sv. Mateja, ki pravi, ljubite se med seboj, če ga sam neče izpolnjevati.

— **Bistriško novice.** Piše se nam: Letos imamo izjemno jako hudo zimo. Minulo nedeljo je bila burja tako močna, da dopoldne ni šel nobeden vlak iz St. Petra proti Reki. Kakor znamo, napravila je Južna železnica na topolskem mostu, ne daleč iz Bistrice, „varnostni aparat“. Le velikanska burja, ki zamore napolnjen železniški voz preobrniti, sproži aparat, kateri z mehanično napravo opozori bližnje postaje, da ustavijo ves promet. Torej v nedeljo je burja tako močna bila, da bi v slučaju, če bi bil vlak mimo vozil, ga preobrnila. — Tovarno za izdelovanje stolov nameravajo iz Velikih Mun v Istri prenesti v Ilirsko Bistrico. — Kmalu bi izgubili bistriško orožniško postajo. Nekdo je namreč ponudil stanovanje za orožnike v Trnovem znatno ceneje, kot ga sedaj imajo v Bistrici. Značilno za ponudnika je dejstvo, da je on stanovanje orožnikom v Bistrici hotel povišati (ne da bi za to vedeli drugi) svoje stanovanje v Trnovem je pa ceneje orožniškemu zapovedništvu ponudil. — V nedeljo imamo ognje-gaško veselico. — Hotel „Ilirija“ je kakor znano, kupil g. Vilič. Hotel je sedaj naravnost elegantno opremljen. Razen drugih udobnosti, upeljana je acetilenska razsvetljava. Sosebno kuhinja je v najboljnjih rokah.

— **Zagorsko „Bralno društvo“** priredi v nedeljo 3. svečana ob pol 8. uri zvečer v prostorih g. M. Faturja predpustno veselico in društvene namene, posebno v prid knjižnic. Na sporedu je: Petje moškega zbora in moškega kvarteta, komičen prizor, igra in prosta zabava s plesom.

— **Kako so klerikanci vneti za šolo.** Pri krajnem šolskem svetu v Laporju pri Slov. Bistrici odločuje župnik Medved s svojimi kimovci. Zaman je nadučitelj moleđoval za kurjavo, krajni šolski svet se ni ganil. Končno ni nadučitelju preostalo drugega, kakor da je šolo zapri ter to sporočil deželnemu šolskemu svetu.

— **Obleka se je zaigala** 19. letni dekli A. maliji Uršič v Gorici, ko je sedela pri peči. Opekla se je tako, da se zdaj zdravi v bolnici.

— **Ples združene slovenske mladine v Trstu.** Ze nekaj let sem prireja slovenska mladina v Trstu predpustno veliko narodno veselico. Prireditelj je doslej še vsakokrat izvrstno uspešna, a letošnja bode prekosila vse dosedanje. Vrši se dne 3. februarja v vseh prostorih „Nar. doma“. Svirala bode popolna vojaška godba 97. pešpolka v dveh oddelkih. V „Sokolovi“ telovadnici se priredi velika variete-predstava z bogatim sporedom. Obenem so na treh krajih postavljeni trije „Čudozori“. Vrši se tudi srečolov z 200 krasnimi dobitki, ter tekmovalstvo z narodnim kolkom. Želeti je obilega poseta, ker jamči za vsestransko zabavo bogati spored, rodoljubom pa doberdošen namen (čisti dobiček je namreč namenjen slov. in hrv. družbi sv. Cirila in Metoda).

— **Tržaški tatovi** so začeli na debelo kraditi. V vinski trgovini Cabrinč in Mangarini so opoldne ukradli hranilnično knjižico z vlogo 1300 K in 443 K v denarju. Trgovcu jestvinami Ivanu Kuretu so ukradli 200 kg kave, 12 kg čokolade in 450 K denarja. Ivanu Vadujalu je njegov „prijatelj“ ukradel obleke za 110 K. Tatu so prijeli.

— **Upor na ladji.** Na parniku „Arciduchessa Maria Teresa“ v Trstu je nastal upor proti predstojniku. Aretirali so pet glavnih nemirnežev.

— **Za ranami je umrl** v tržaški bolnici kmet Skapin, ki se je svoj čas ponesrečil v Storjah vsled predčasne eksplozije mine.

— **Prva umetniška razstava za istrske diletante** se odprla 19. maja v Pazinu v prid ubogim dijakom ondote deželne realne gimnazije.

— **Avstroogrsko banke** blagajniški revirement je bil leta 1906. znašal 97.363 K milijonov, Dobička je bilo v tem letu 21.203.091 K 83 h.

— **Na adrese sanitetne oblasti.** K notici, priobčeni včeraj pod tem naslovom, nam je prišel danes trgovec z delikatesami v Židovski ulici povedati, da so zajci, ki jih on prodaja, popolnoma sveži. Ustreljeni so

na Štajerskem, kjer jih smejo streljati do 1. februarja in jih je trgovec dobil glasom predložene fakture 28. januarja 46 komadov od tam. Blago torej ne more biti izprideno, ampak docela užitno. Toliko v popravek.

— **Zagonetni zlati.** Ko se je pred kratkim v Unanji Goricih možila hči nekega posestnika, ji je dal ta poleg 4000 K dote kot posebno darilo tudi dva zlata po 20 in enega za 10 K, katere je presrečna nevesta veselo spravila v denarnico in jo vtaknila v žep. Ko je čez nekaj časa po poroki zlate pogledala, je osupnila, kajti bili niso več lepo rumeni, marveč sivkasti. Ker se je bala, da bi to ne pomenilo kake nesreče, je tajnost zaupala svojemu očetu in mu dala zlato nazaj. Nevestin oče pa je zagonetko naglo rešil. Spomnil se je namreč, da je te zlate dobil v Ljubljani od nekega mesarja in mislil, da so falzifikati. Jezno se je odpravil v Ljubljano in šel k policiji, da naznani ponarejalca denarja. Le-ta je dognala, da so zlati pravi, sivi so pa zato, ker so bili med živim srebrom. Nek zlatar je potem spravil zlato zopet v pravo stanje in ko se je zadeva možu razjasnila, je postal še bolj preplašen in nikakor ni hotel sprejeti navedenih zlatov, češ, da so začarani in ni preostajalo drugega, kakor da so mu jih zamenili v papirnat denar in šele tega je prevzel. To „coprnijo“ pa je zakrivila nevesta sama. Ponekod je razširjena še vraža. da nevesta dne v denarnico živo srebro, od katerega se potem kot gosposlinji prvi srebrn denar še bolj blešči, kar bi naj ji prineslo v hišo blagoslov in srečo, a ker pa od živega srebra zlato posivi, ji ni prišlo to v mlado zakonsko življenje sreče, ampak le prazen strah.

— **Delavske gibanje.** Včeraj se je odpravljalo z južnega kolodvora v Ameriko 6 Hrvatov in 2 Ogra. 17 Hrvatov je šlo v Heb, 45 Slovencev je prišlo iz Rumunije, 38 Kočevarjev pa z Dunaja.

— **Izgubljene in najdene reči.** Kontoristinja gđ. Jožefa Arkarjeva je izgubila dva bankovca po 20 K. — Marija Godešova je izgubila denarnico, v kateri je imela nekaj čez 3 K denarja. — Neki nižji uslužbenec je izgubil rjavo denarnico, v kateri je imel nekaj čez 121 K denarja.

— **Uslužbenici c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice** prirede dne 5. februarja v steklenem salonu Kazine železničarski ples. Čisti dohodek se porabi v dobrodelne namene. Več povedo plakati in inserat.

— **„Karavanski bratje“** prirede na Svečnico v gostilni g. Vetrta v Florjanskih ulicah šte. 6 plesno veselico.

— **„Ljubljanska društvena godba“** priredi danes zvečer koncert v hotelu „Južni kolodvor“ (Seidl), Kolodvorske ulice. Začetek ob polu 8. uri. Vstop prost.

— **Ljubljanski sekstet na lok** priredi jutri, na Svečnico in v nedeljo 3. t. m. zajtrkovalni koncert v meščanski pivarni (K. Košak), Sv. Petra cesta. Začetek ob 10. uri dopoldne. Vstop obkarak prost.

— **Na mestnem drsališču pod Tivolijem** svira jutri, v soboto od 3. do 5. ure popoldne „Ljubljanska društvena godba“.

— **Najnovije novice.** Pretep med menihi. V cerkvi Kristusovega rojstva v Betlehemu so se stopli franciškani, armenski in grški menihi zaradi bogoslužja. Dva franciškana sta močno ranjena.

— 80 delavcev je podšlo v rudniku „Stuart“ v zapadni Virginiji.

— **Umrli** je v Pragi profesor na češki tehnični visoki šoli v Pragi dr. Alfred Slavič.

— **Samomor duhovnika.** Rimski duhovnik don Cezar Tommasini je skočil v Tiberio in utonil, ker ni imel sredstev, da bi izdal svojo knjigo o ribištvu.

— **Izjemno sodišče** v Skoplju se je sestavilo iz treh mohamedanov in dveh kristjanov.

— **Proti absintu.** Švicarskemu zveznemu svetu se je izročila prošnja, naj se po celi deželi prepove fabrikacija, uvoz in prodaja absinta. Prošnjo je podpisalo 163.341 državljanov, vsled česar jo bo moral zvezni svet upoštevati.

— **Nemška strahovlada** med Poljaki. Poznanjsko sodišče je obsodilo osem kanonikov vsakega na en mesec ječe zaradi govorov v prilog šolskemu štrajku. Zaradi istega delikta sta bila tudi obojena dekan Mrigas in župnik Formanoviz vsak na tritedenski zapor.

— **Zdravnik kralja Petra,** dr. Dinič, je umrl za vnetjem pljuč. Pokojnik je bil mnogoletni intimni kraljev prijatelj.

— **Umrjeni londonski milijonar** Whiteley je zapustil 50 milijonov kron, med temi je ustanova 24 milijonov za ubožne starce in starke.

— **Mlad samomorilec.** V Ustju se je obešil v šoli 9letni učenec

Stumpf, ker je ukradel očimu denar in se je vsled tega bal kazni.

— **Izzeljevanje Slovakov** na Bolgarsko. Srbski listi poročajo, da je te dni potovalo 88 slovaških izselencev skozi Beograd na Bolgarsko, kjer se nameravajo stalno naseliti. Bolgarska vlada jim je baje dovolila razne ugodnosti.

— **Novo zdravilo zoper grizo.** Vojaski zdravnik dr. Doerr in prof. dr. Kraus sta naznanila dunajskemu društvu zdravnikov, da sta našla nov serum za zdravljenje grize, ki se je popolnoma obnesel. Zdravilo sta poskušala najprej na živalih in potem šele na ljudeh. Zdravilo se izdeluje na Dunaju v zavodu profesorja Palt-aufa.

— **Pijanstvo in zločini.** Majhen izveček iz statistike osrednje kaznilnice na Pomorjanskem dokazuje, koliko zločinov se stori v pijanosti. L. 1905 je med 439 hudodelci storilo zločin v pijanosti 387 t. j. celih 65,4% in sicer a) od 228 telesnih poškodb — 110 (86%), b) od 29 zločinov proti spolni pravosti — 16 (55,2%), c) od 168 tatvin — 92 (54,8%). — L. 1906. je v pijanosti grešilo med 374 hudodelci — 261 (t. j. 69,8%), in sicer: a) telesnih poškodb od 98 — 87 (88,8%), b) od 25 nenravnih prestopkov 12 (48%), c) od 145 tatvin — 80 (55,2%).

— **Samomorilec leta 1906.** Preteklo leto je bilo v Avstriji 425 samomorov in 707 poskušanih samomorov, skupno 1132 ljudi, ki so se naveličali življenja. Ti „kandidatje smrti“ se dele: pri 218 se ne ve za vzrok, pri 183 je bila vzrok nesrečna ljubezen, pri 162 bolezen, pri 142 domači prepiri, 117 se jih je naveličalo življenja, pri 116 je bilo pomanjkanje vzroka, 111 se je omračil duh, 36 so jih gnale v smrt finančne razmere, 25 vsled smrti v sorodstvu, a 22 se jih je strašilo kazni. Statistika o samomorih pada; leta 1904 je bilo 452 samomorov, leta 1905. le 443 in lani le 425.

— **Zaigral sedem milijonov.** Italijanski princ Viktor, bratranec italijanskega kralja, generalni major in poveljnik konjeniške brigade, je zaigral nedavno na Rivieri 7 milijonov lir. Princ je sicer zelo bogat ter ima zbirko slik neprecenljive vrednosti, vendar je taka lahkomišelnost kralja tako razkačila, da je poslal princa služiti k afriški kolonijski posadki.

Književnost.

— **„Ljubljanski Zvon“.** Vsebinska februarjskega zvezka: 1. Oton Zupančič: Verzi. 2. Ksaver Meško: Nazaj v planinski raj. 3. Dr. Ivan Tavčar: Izza kongresa. 4. Ivan Mlinar: Ob smrti Simona Gregorčiča. 5. Vladimir Levstik: V Babilonu svoboda. 6. Vojeslav Molč: Nihče ne ve. 7. Ivan Cankar: Ženitba kancelist Jareba. 8. Vladimir Levstik: Akord v molu. 9. Etbin Kristan: Vitez Ivan. 10. Vladimir Levstik: Ivonne. 11. Dr. Josip Tomišek: Iz učenega in neučnega Berlina. 12. U tva: V drevoredu. 13. Vojeslav Molč: Dolenjska legenda. 14. Vojeslav Molč: Mrtva pomlad. 15. Petruška: Oj spavaj, Anica moja! 16. Jos. Wester: Hiša pri Jugoslovanih, posebe pri Slovenih. 17. Vladimir Levstik: Kralj Matjaž in Alenčica. 18. Fr. Strnad: Strup. 19. Književne novosti. „Slovenska šolska Matica“. — Kolerdar družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. — Matica Hrvatska. — Dr. Fr. Ilešič: Strossmayer, kolektor 1907. — Dr. Fr. Ilešič: Naort života i djela biskupa J. J. Strossmayera i izabrani njegovi spisi: govori, rasprave i okružnice. 20. Glasba. Dr. Vladimir Foerster: Ljudski koncert „Glasbene Matice“. 21. Gledišče. Dr. Fr. Zbanič: Slovensko gledišče. A. Drama. — B. Opera. 22. Med revijami. Strokovni list „Zadruga“. — „Slovanski Prehled“. — D.: Moderni Revus. — Dr. Jos. Tomišek: Savremenik. — Dr. Fr. Ilešič: Hrvatska Smotra za politiku, književnost, znanost, umjetnost i kritiku. 23. Splošni pregled. Latinski prevod Gregorčičeve pesmi „Soči“. — Prešernov spomenik. — P-a: Nove ruske drame. — Podporno društvo za slovenske visokole šolce na Dunaju. — Tiskovna hiba. — Listnica uredništva.

— **Mittheilungen des Musealvereins für Krain** so topot izšle v trojnem sešitku in prinašajo izpod peresa Konrada Štefana, kustozna tukajšnje „študijske knjižnice“ vele-zanimivo razpravo o „Zgodovini postanka in uprave c. kr. študijske knjižnice v Ljubljani“. Pregledno sestavljena razprava, pisana brez frazeološke navlake, podaja obilo interesnega materiala h kulturni zgodovini krajski. Kako je nastala študijska knjižnica (= „licejska“), kako se je spopolnjevala z nakupovanjem in s legati iz majhnega početka do sedanje obsežnosti nad 55.000 knjig, kako se je imela boriti za svoj obstanek, za svoje lokale, za dostojno upravo — vse to nam razlaga avtor, opirajoč

407 **JOS. NOVAK.**

Thielejev razdebelni čaj
znano uspešna specialiteta proti debelosti, zjamčeno neškodljiv. Zavitek K 2. — Prodaja ga lekarna „pri Angeli“ v Celovcu. 3320-20

Krošnjariji-agenti

se proti vsaki proviziji ali stalni plači išče tako za prodajanje patent. predn. ta. Ponudbe pod „A. E. 104“ odpošilja Balas & Wittek Dunaj L. Graben 28. 3610-18

Hiša

s sadnim vrtom se pod ugodnimi pogoji. Več se izve pri Iv. Tischlerju na Vrhniki. 344-2

Stanovanje

v bihi Komenskega ulice št. 26, obstoječe iz 3 sob s pripadki, se odda za februar ali pa maj termin. 229-3

Učenec

iz dobre hiše, krepak, se takoj sprejme pri Iv. Chalupnik, prekaževalec, Ljubljana, Jurčičev trg št. 3. 352

trgovski pomočnik

Naslov pove upravnitvo „Slov. Naroda“. 403

stanovanje

Mala družina 4 oseb išče za maj. Ponudbe pod „maj“ na upravn. „Slov. Naroda“. 231-3

mesečna soba

s posebnim vvhodom, iako prijetna, se odda takoj na Francovem nasrežju št. 9. 273-4

bernhardinec

8 mesecev star, se proda v Kolo-dvorskih ulicah št. 7 v Ljubljani. 357

Izjava in priporočilo.

Jaz podpisani sem dolgo trpel bolečine na hemeroidi in želodec. Iskal sem pomoči pri mnogih zdravnikih, toda bilo je vse zamanj. Obrnil sem se na g. St. Berganta, kateri mi je dajal vodo. Rabil sem že prej mnogo tujih voda, a mi ni nič pomagalo. S to, takoi-imenovano „Čoketovo vodo“, sem se pa v treh tednih popolnoma ozdravil. Zato jo priporočam vsakomur najtopleje.

Gašpar Bolte 401

tvorničar in načelnik zadr. sodavice.

M. Podkrajšek

frizer za dame in gospode Sv. Petra cesta 35. Priporoča veliko izbero vpletk (kiti) iz strižanih in zmešanih las od 3 kron naprej. 404-1

Za naročila z dežele zadostuje vzorec in cena. Vsa lasna dela se izvršujejo v najhitrejšem času. Oddelek za dame z separatnim vvhodom.

z separatnim vvhodom.

Učenec

iz dobre hiše, krepak in zdrav, se takoj sprejme za ključavničarsko obrt. Zgledati se je pri Josipu Rebellju, Jenkove ulice št. 16 (Vodmat). 345-2

Revmatiki in astmatiki

dobro iz hvalečnosti radovoljno in brezplačno pojasnilo, kako je bilo mojemu očetu pomagano pri zgorajšnjih boleznih Herman Baumgartl Silberbach pri Grasslitzu na Češkem, št. 397.

Omega, Gratiosa, pristna Roskopf, Javanne.

Preciznijski fabrikati in ne kriče hvaljeno kramarsko blago samo izdelki prve vrste, zlatina in srebrnina — Bogato ilustrovan kaalog. Po znano nizkih cenah dobavja protekolirana trdka III 839-4 C. RUNDBAKIN na Dunaju, XX. Ilustr. katalog za ure št. 83 zastoj.

Avtom. pasti na veliko.

Za podgane št. 2—, za miši št. 150! Ujame se jih brez nadzorstva v eni noči do 40. duha ne ostane, nastavlja se samo „Felipe“, past za ščurke, ki jih ujame v eni noči na tisoče Stare št. 120. Povsod najboljši uspeh. Razpoš. ja po povzetju J. Schüller, Dunaj II, Kurzbaugasse 4/30 Premnog. zahval in priznanj 3120-17

Moderno stanovanje

s petmi sobami in postranskimi prostori v I. nadstropju se s 1. majem ali prej odda v Slomškovi ulice št. 12 za čisto (neto) najemščino 1200 kron. Stanovanje se lahko ogleda vsak dan od 1—1/2 ure. 334-3

Panorama-kosmorama

Dvorski trg št. 3 pod „Narodno kavarno“.

Od 3. februarja do 9. februarja 1907.

Austr. cesarski manevri leta 1906.

Ceno češko posteljno perje!
5 kg novega skubljenega K 960, boljše K 12—, belega, jako mehkega skubljenega K 18—, K 24—, snežno belega, mehkega, skubljenega K 30—, K 36—. Pošilja se franco proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštnih stroškov. Benedikt Sachsel, Lobes 35. pošta Pizen na Češkem. 4734 6

Ključavničarstvo

Ign. Fasching-a vdova Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša.)

Trst

Potniki v Ameriko
Najboljše dobro po ceni in za najboljše potovati naj se obrnejo na **Simon & Kinetel** v Ljubljani Koroške ulice 26. Vsakovrstna pojasnila dajo se brezplačno.

Gospodična

ki je zmokna slovenščine in nemščine in vsaj nekoliko laščine, se takoj sprejme v neki trgovini. Pismene ponudbe pod „A. T.“ poste restante, glavna pošta Ljubljana do 4. februarja t. l. 331 3

Panorama International

Pogačarjev trg. Razstavljeno od sobote 2. februarja do vštete sobote 9. februarja 1907.

BENETKE

Noben trgovec

naj ne kupi za novo leto 1908 reklamnih koledarjev dokler si ni ogledal moje krasne velikanske kolekcije. Posrečilo se mi je pridobiti edino zastopstvo za juž. avstr. dežele od 288-2

prvih dveh svetov. tovarn

in imam vsled tega ne le najlepše in najinteresantnejše, temveč tudi najcenejše koledarje.

Ivan Bonač

v Ljubljani.

Ohranitev zdravega ŽELODCA

Vsi deli embalaže imajo postavno dopolneno varstveno znamko. Glavna zaloge lekarna B. FRAGNER-ja v Pragi, c. in kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“ Praga, Malá Strana, ogel Narodove ulice 203. Po pošti raspoložljiva se vsak dan. Cela steklenica 2 K, pol steklenice 1 K. Proti vpošiljavi K 150 se pošlje mala steklenica in za K 280 velika steklenica, za K 470 2 veliki steklenici, za K 8—4 velike steklenice, za K 22—14 velikih steklenic poštino pristo na vse postaje avstro-ogrsko monarhije poštino prosto. Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske. V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mar-a detschlager, J. Mayr. 3352 11

Reelno in dobro!

Prekrasna žepna ura in veri-zica za samo 1.50 50.000 komadov

nakupljenih zaradi opustitve neke žv-carske tvornice za ure, zaradi tega raz-pošiljam prek. Gloria srbrno 36 urno precizijsko uro remontoarsko s lepo po-začeno verižico s oveskom, natančno i-dočo, za kar se tri leta pismeno jamči, za samo 1.50 Po povz. razpošilja I. zaloge blaga S. Kohane Krakov št. 37. Za neugaj. joče denar nazaj. 377 Mnogo zahvalnih pisem.

Razglas.

Podpisani mestni magistrat mladeničem rojenim leta 1884, 1885, 1886 in 1888, ki stopijo letos v naborno, odnosno črnovojno leto, naznanja: 1. Da se bo due 11. februarja ob 9. uri dopoldne vršilo žrebanje

v smislu § 32. vojnih predpisov I. del, pri tukajšnjem uradu in sicer v pisarni vojaškega referenta. To žrebanje, h kateremu ima vsakdo pristop, velja za ono mladeniče, ki izpolnijo letos 21. leto (rojstvo leto 1886) in torej letos pridejo prvič k naboru; 2. da so od 1. do 10. februarja imeniki onih mladeničev, kateri pridejo letos k naboru, pri tukajšnjem uradu, v uradnih urah, v pisarni vojaškega referenta, vsakteremu na ogled. Kdor opazi kak pogrešek, napake vpis, ali ima pomislek proti zaprošenim ugodnostim, ali proti prošnjam za nabor v bivališču, naj to pismeno ali ustno naznani tukajšnjemu uradu; 3. da so od 1. do 10. februarja pri tukajšnjem uradu, v uradnih urah, v pisarni vojaškega referenta, imeniki domačih in tujih, leta 1888. rojenih, letos v črno vojno stopivših mladeničev na ogled. Pogreški naj se pismeno ali ustno naznanijo tukajšnjemu uradu.

Magistrat dež. stolnega mesta Ljubljane, dne 15. januarja 1907.

mesečna soba

s posebnim vvhodom. — Ponudbe pod „soba“ na upravnitvo „Slov. Naroda“.

Osební kredit za uradnike, častnike, učitelje itd. Samostojni hranilni in posojilni konsorcij uradniškega društva dajo po najugodnejših pogojih tudi na vračila na dolge obroke osebna posojila. Agenti so iz ključeni. Naslove konzorcijev naznanja brezplačno centralno vodstvo uradniškega društva na Dunaju, Wipplingerstrasse 25. 31-9

Gospica

želi pri kaki rodbini hrane in stavo-vanja. Blagohotne ponudbe pod „hrana“ na upravnitvo „Slov. Naroda“. 329-3

Poskusite in priporočite izdelke

Vydröve tovarne hranil v Pragi VIII. Cenovnik zastoj.

Išče se mladenič

Kot vajenec se išče inteligen ten zdrav, okoli 15 let star mladenič, ki bo dobival skozi 4letno učno dobo potrebno stanovanje, hrano in obleko. Tovarna se s pogodbo zaveže, da se učenec v štirih letih v stavbi klavirjev popolnoma izobrazi.

Ponudbe: Henrik Bremitz, c. kr. dvorni zalagatelj v Trstu, Boccaccio trg št. 5. 340-3

Talanda Ceylon čaj

Marka prve vrste. Ugaja vsakemu poznavatelju. Dobi se v zavojih à 20 h do K 2—

Po starih nizkih cenah

10.000 metrov la barvstih ostanokov posteljnega blaga 76—78 cm širokih, zjamčeno pralnih, dolžina ostanokov 8 20 m, vzeti je treba najmanj 40—50 m, po 19 in pol kr. za 1 m. 8000 metrov la ostanokov lanenega blaga za rube 150 cm širokih, zjamčeno polananih, dolžina ostanokov 4—10 m, treba je vzeti najmanj 18 m, po 49 kr. za 1 m.

Pošilja proti povzetju in se neugaja-joče brez zadržka nazaj sprejme.

Henrik Goldschmied

tkalnica in razpošiljalnica Bystré u Nového ésta nad Metují (Češka). 381

Reelno in dobro!

Prekrasna žepna ura in veri-zica za samo 1.50 50.000 komadov

nakupljenih zaradi opustitve neke žv-carske tvornice za ure, zaradi tega raz-pošiljam prek. Gloria srbrno 36 urno precizijsko uro remontoarsko s lepo po-začeno verižico s oveskom, natančno i-dočo, za kar se tri leta pismeno jamči, za samo 1.50 Po povz. razpošilja I. zaloge blaga S. Kohane Krakov št. 37. Za neugaj. joče denar nazaj. 377 Mnogo zahvalnih pisem.

Razglas.

Podpisani mestni magistrat mladeničem rojenim leta 1884, 1885, 1886 in 1888, ki stopijo letos v naborno, odnosno črnovojno leto, naznanja: 1. Da se bo due 11. februarja ob 9. uri dopoldne vršilo žrebanje

v smislu § 32. vojnih predpisov I. del, pri tukajšnjem uradu in sicer v pisarni vojaškega referenta. To žrebanje, h kateremu ima vsakdo pristop, velja za ono mladeniče, ki izpolnijo letos 21. leto (rojstvo leto 1886) in torej letos pridejo prvič k naboru; 2. da so od 1. do 10. februarja imeniki onih mladeničev, kateri pridejo letos k naboru, pri tukajšnjem uradu, v uradnih urah, v pisarni vojaškega referenta, vsakteremu na ogled. Kdor opazi kak pogrešek, napake vpis, ali ima pomislek proti zaprošenim ugodnostim, ali proti prošnjam za nabor v bivališču, naj to pismeno ali ustno naznani tukajšnjemu uradu; 3. da so od 1. do 10. februarja pri tukajšnjem uradu, v uradnih urah, v pisarni vojaškega referenta, imeniki domačih in tujih, leta 1888. rojenih, letos v črno vojno stopivših mladeničev na ogled. Pogreški naj se pismeno ali ustno naznanijo tukajšnjemu uradu.

Magistrat dež. stolnega mesta Ljubljane, dne 15. januarja 1907.

Mesečna soba

elegantno mehlovana, s posebnim vvhodom, se odda takoj v Gradliču št. 13. 19-2

Učenca

za krojaško obrt sprejme Jos. Rojina 310-3 Ljubljana, Šelenburgove ul. 5.

Lepo stanovanje

v I. nadstropju, obstoječe iz 3 ali 4 sob se odda za majev termin v Kolo-dvorskih ulicah št. 35 D. Rovšek. 353 4

Trgovski pomočnik

18 let star, specerijske stroke, zmoklen slovenščine in nemščine v govoru in pisavi, ter v hedei tudi nekoliko laščine, želi službo premeniti.

Naslov: D. Repe, Bled. 281 6

Lepo stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kuhinje, kopalne sobe, pralnice in z drugimi pritiskinami, se takoj po ugodni ceni odda. Natančnejše pri A. Sušniku na Zaloški cesti št. 21. 279-6

Giov. Spanghero

zapriseženi agent v Trstu išče različnih zastopstev za žito, kolonialne blago, prekajeno meso, papirno blago in druge zadeve preimete za Trst — Primorsko. Prosi se za pogoje, vzorce. 373-2

Sprejme se vajenec

ki ima veselje in željo, se učiti ključavničarske obrti. Nastop takoj. Josip Rebek, ključavničar v Ljubljani. 365-2

Za menulakturno trgovino v Op-clini se išče pod ugodnimi pogoji spretnega 374-3

prodajalca.

Ponudbe naj se pošljejo pod „poštni predalček 35“ v Ljubljani.

Mladi mizarški pomočniki

ki si hote zagotoviti trdno in stalno eksistenco ob dobrem zaslužku, dobe dela, dobro vajo, in veliko plačo v tvorici za klavirje 341-3

Bremitz v Trstu, Boccaccio trg 5.

Ustanovljeno leta 1842. ČRKOSLIKARJA, SLIKARJA NAPISOV IN OKBOV 1397

BRATA EBERL

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6. Igriške ulice št. 6. Telefon št. 154.

Vljudno se priporoča trgovina s klobuki in črevlji

Ivan Podlesnik ml. Ljubljana, Stari trg št. 10.

Velika zaloga, solidno blago. 3512 Gene zmerne. 37

[illegible]

Nočnega čuvaja

še mogoče bivšega orožnika, išče pre-
dila v Preboldu pri Celju za čim-
prejšnji nastop. Oglašajo naj se samo
sretni zaenajšnji prosilci. 827-3

Hiša

v bližini Ljubljane se odda v najem.
Pripravna je osobito za razno obrt.
Zemljišče pri hiši ter travnik na moč-
virju, kakor tudi vozovi in konji pa
se prodajo. 356-2

Kje, — pove upravništvo „Slov.
Naroda“.

Kdor bi zemljišče ali kupčijo vsake vrste

kakor tvornice, hiše, vile, zemljišče,
pensionate, graščine, mline, opekarnice,
hotele, gostilnice, kmetijska posestva rad
prodal hitro in diskretno ali rad
najel nanja posojilo, naj se le najprej
zapravo obrne na prve vrste strokovno
strogo rečno in

največje podjetje

Mednarodni kupčijski kurir
(Internaz. Geschäfts-Courier)

v Gradcu, Elisabethstrasse 6.

Zastopstva po vseh deželah Avstro-
Ugrske in po sosednjih državah. Uradnik
je takoj na mestu in če je treba brez-
plačnega obiska zaradi natančnejše do-
menitve in ogledanja, prosimo za ta-
kojšnje obvestilo. 53-13

Vid Bratovž

Sv. Jakoba nabrežje 25

priloga cenj. občinstvu
iz mesta in z dežele ka-
kor tudi ženinam in ne-
vestam 206-4

svojo veliko zalogo razno-
vrst-
nega

pohištva
po najnižjih cenah.

Vtisnite si podobo in ime
„Ottoman“ (cigaretni papir
in stročnice) v spomin, ker hočejo s pona-
redbami zavajati konsumente. 1 3570-9

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombinacijah
pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena
druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno
zavarovanje na doživetje in smrt z
mavšajočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let
pravo do dividende

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 34.788.837,76 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 87.176.383,75 K.
Po venkosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi sli. banko-narodno upravo.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši
v Gosposki ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
Ušiva najboljši sloves, koder postuje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno
podpore v narodne in občnostne
namene.

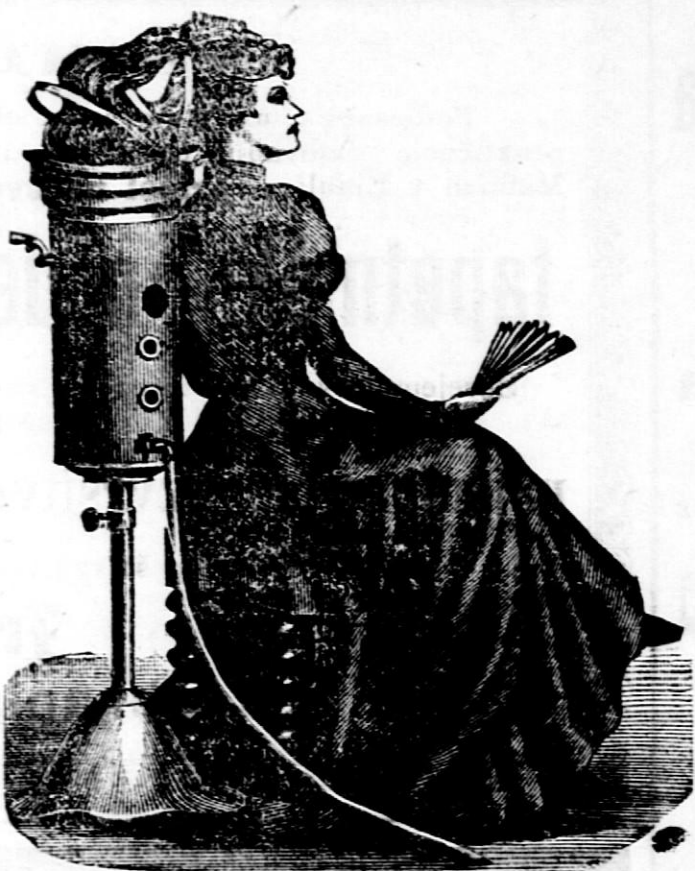
Delniška družba združenih pivovaren Zalec in Laški trg v Ljubljani izborno pivo v sodcih in v steklenicah.

Telefon št. 163.

Telefon št. 163.

Zaloga v Spodnji Siški. — Telefon šte. 187.

1608-61

Oton Fettich-Frankheim

4628-4 gosposki in damski frizer
Kongresni trg 19. Kongresni trg 19.

Damski salon za pranje las z najnovej-
šim „zrakosušilnim“ aparatom.

U osmih minutah osušeni lasje.

Priporoča se nadalje friziranje po najnovejših dunajskih
in francoskih modah; za ples, gledališče, koncerte in svatbe.

Historične frizure. Postrežba tudi v hišo.

Velika izber damskih kakor tudi gosposkih toalet-
nih potrebščin. Parfumerija in mila iz prvih tovarn.

Izdelovanje vseh kakršnihkoli lasnih del.

Dobrakuharica

je izšla Minka Vasičeva je izšla

v založništvu Lav. Schwentnerja v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obsega na 576 straneh več nego 1300 re-
ceptov za pripravljanje najokusnejših jedi do-
mače in tuje kuhe, ima 8 fino koloriranih
tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.
Hvali jo vse: kuharica s svojega strokov-
njaškega stališča, literarna kritika zaradi lepega
lahko umetnega jezika, fina dama zaradi njene
lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nena-
vadne opreme, in končno varčna gospodinja
zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego
znane nemške kuharske knjige.

59 5

Hlapec k konjem

dobi takoj službo. Glavno opravilo:
prevažanje blaga za domačo trgovino in
fijakarija. — Zasluzek: 24 kron na
mesec, stanovanje, hrana s primerno
pijačo in napitino. — Prednost ima,
kdor je služil pri konjeništvu, ali je
imel s konji opravka in ima veselje
do konj. 352 3

Več se izve pri upravništvu „Slov.
Naroda“.

Popravi in preobleke točno in cen.

Najcenejše
solnčnike in dežnike
domačega izdelka priporoča

JOSIP VIDMAR

Ljubljana
Pred škofovo 19, Stari trg 4,
Prešernove ulice 4.

!! Največji uspeh novega časa !!

je znameniti

3678-16

MINLOS^{ov} PRAVNI PRAŠEK

KAKOR EN MOŽ SE GA DRŽE MILION!

Vpisana varstvena znamka.

Daje bleščečo belo perilo
popolnoma brez duha in
varuje platnino izredno. Rabi
se brez mila, sode ali drugih
pridatkov. Pristen samo v
originalnih zavitkih z goreno
varstveno znamko.

Zavitek z 250 grami 16 vinarjev
" s 500 " 30 "
" z 1 kilo 56 "

Noben zavitek brez gorenje
varstvene znamke ni moj iz-
delek in ste z njim v nevar-
nosti, da si pokvarite perilo.

Dobiva se v vseh dro-
gerijah in prodajalnah s ko-
lonijalnim blagom in milom.

Na debelo:
L. Minlos,
Dunaj 1, Mölkerbastei 3.

SUKNA

In modno
blago za obleke
priporoča firma
Karel Kocian
tvornica za sukno
v Humpolcu
na Češkem. 2
Vzorci franko.

Tvorniške cene.

Pred
nakupom
oglejte si velikansko
sukneno
zalogo
R. Miklauca
v Ljubljani, Špitalsko
ulico šte. 5.
Ostanki
pod ceno!

Občudovanje „Titania“ parni brzopralni
stroj.

V tretjini prejšnjega časa se opere sedaj perilo bleščečo belo ob
manjšem trganju. Vsak otrok lahko vrti stroj! Pranje je zabava
Perice sploh ni treba! Prihrani 75 odstotkov časa, mila in kuriva!
Vsak stroj damo na poizkušnjo. Cene od K 54— naprej. Prospekti,
lepki, izpričevala zastoj. Zastopniki se iščejo.

Titania Werke, Wels, Gor. Avstrijsko št. 75.
Specialna tvornica za parne pralne stroje, brzopralnike za živinsko
krmo, sejalne stroje in separatorje.

Oes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane jut. žel:

7-10 jutraj. Osební vlak v smeri: Jesenice,
Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel.,
Celovec, Glandorf, Salzburg, Inomost, Linc,
Budevice, Praga.

7-17 jutraj. Osební vlak v smeri: Novo
mesto, Straža-Toplice, Kočevje.

8-30 predpoldne. Osební vlak v smeri: Je-
senice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž.
žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec,
Salzburg, Inomost, Bregenc.

1-05 popoldne. Osební vlak v smeri: Novo
mesto, Straža-Toplice, Kočevje.

4-00 popoldne. Osební vlak v smeri: Je-
senice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž.
žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Ce-
lovec, Štajer, Linc, Budevice, Praga,
Dunaj zahodni kolodvor.

7-08 zvečer. Osební vlak v smeri: Novo
mesto, Kočevje.

7-35 zvečer. Osební vlak v smeri: Trbiž,
Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel.,
Beljak, Inomost, Monakovo.

Behod v Ljubljano jut. žel:

7-09 jutraj. Osební vlak iz Trbiža.

8-44 jutraj. Osební vlak iz Novega mesta,
Kočevja.

11-15 predpoldne. Osební vlak iz Gorice
c. kr. drž. žel., Trbiža, Celovca, Linca,
Prage, Dunaja zahodni kolodvor.

2-32 popoldne. Osební vlak iz Straže-
Toplice, Novega mesta, Kočevja.

4-30 popoldne. Osební vlak iz Seletala,
Celovca, Inomosta, Monakovega, Beljaka,
Trbiža, Gorice c. kr. drž. žel., Trsta c. kr. drž. žel.

8-35 zvečer. Osební vlak iz Straže-Toplice,
Novega mesta, Kočevja.

8-45 zvečer. Osební vlak iz Prage, Linca,
Dunaja jut. žel., Celovca, Beljaka, Trbiža,
Trsta c. kr. drž. žel., Gorice c. kr. drž. žel.

11-34 ponoči. Osební vlak iz Pontalje,
Trbiža, Trsta c. kr. d. žel., Gorice c. kr. d. žel.

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7-28 jutraj. Mešani vlak v Kamnik.

2-05 popoldne. Mešani vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Mešani vlak v Kamnik.

10-45 ponoči. Mešani vlak v Kamnik. (Samo
v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.)

Behod v Ljubljano drž. kolodvor:

8-49 jutraj. Mešani vlak iz Kamnika.

10-59 predpoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

8-10 zvečer. Mešani vlak iz Kamnika.

9-55 ponoči. Mešani vlak iz Kamnika. (Samo
v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje-
evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Najboljše in najcenejše kurivo za peči so

velenjski salonski briketi

500 kosov K 7.—, 1000 kosov K 13.—

franko dostavljeno na dom. Za večji odjem ceneje.

Edino prodajo za Ljubljano in okolico ima

St. & C. Tauzher

lesna trgovina

290-4

v Ljubljani, na Dunajski cesti.

SVETOVNOSLAVNI FERNET-BRANCA

298-2 **tvrdke FRATELLI BRANCA v MILANU**

EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODOČNA GRENČICA NA SVETU!
Neutrpljiva v vsaki družini! Dobiva se v vsaki boljši del. katesni
trgovini in v vsaki kavarni.

Prva domača slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12

4012 37 Številka telefona 210.

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim
gostilničarjem svoje **izborna**

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Lovci! Turisti! Vojaki!

Vprašajte svoje tovariše o vsepu
nepremočljive masti za usnje

Heveax

4412-17 Prospekte pošilja
Laborat. ph. Kubanyi v Sisku na Hrvaškem

Laborat. Kubanyi v Sisku.

Z Vašim Heveaxom sem jako zadovoljen, ker
je to najboljše nepremočljivo mazilo za usnje, kar
jih poznam. **Kamillo Morgan**
lovski pisatelj (častni preds. „kluba lovcev“ na Dunaju).

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach)
na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušek za lovcu in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
detuje stare samokresnice, vsprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvaja. Vse puške so na c. kr. preskušene-
valnici in od mene preskušene. — Ilustro-
vani ceniki zastoj.

U. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten **Portland-cement** v vodno
jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred-
pisne glede tlakovne in odporne trdote **daleč nadkriljujoči** dobroti kakor
tudi svoje priznane izvrstno **apno**.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najsvetovitejših tvrdk so na razpolago

Centralni urad:

3449 20

Dunaj, I., Maximilianstrasse 3.

Naznanilo.

Podpisani si usoja slavnemu občinstvu naznaniti, da je po 28letnem
praktičnem delovanju (med tem 14 let kot delovodja pri tvrdki J.
Mathian v Ljubljani, pričel na svoje

tapetniško in dekoracijsko obrt.

Sprejemajo se vsa v njegovo stroko spadajoča dela in poprave z
zagotovljenjem

najsolidnejše izvršitve po najnižjih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Fran Šeber

v Ljubljani, Rožne ulice št. 5.

346-2

*Naj toče majhen sem možic!
Pa sem lepo debelih lic.
In ta sem le zato dobil,
Ker sem Kathreinerjevo kavo pil.*

Pozor!

Pristna samo v izvirnih
zavojih z imenom
Kathreiner.

V prid zdravju naj bi
nihče ne pil močno razburja-
joče zrnate kave nemešane.

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava

se je že iz mnogo let obnesla
za najokusnejšo primes, ki
je lahko prebavna, redilna in
krvotvorna, speši zdravje
in obenem dela
kavino pijajo
milo in prijetno.

Varstvena znamka:
Slika župnika Kneippa.

Otroke
bi bilo samo še
navajati
Kathreinerjeve
kave.

Samo pristna

goriška

in različna vina

se točijo najceneje

203-3

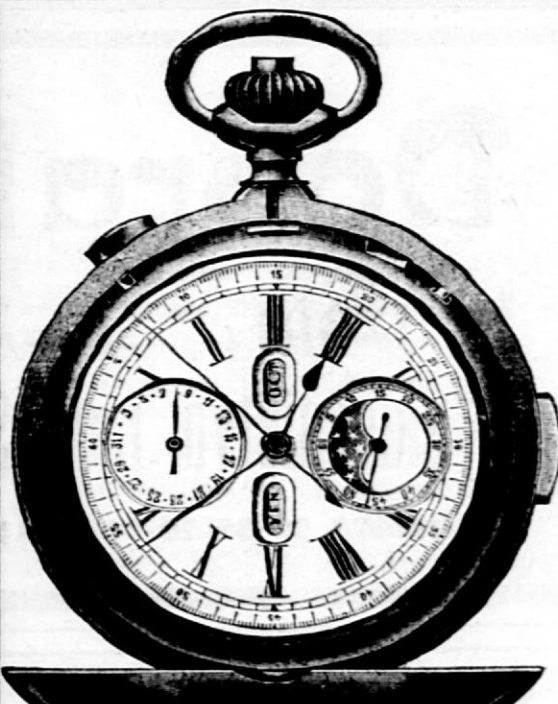
Goriškem vinotoču

Ljubljana

Stari trg 13.

Klobuke
cilindre in
čepice
v najnovejših
taconih in v velikih
izberah
— priporoča —
Ivan Soklič.

Pod trančo št. 2. Postaja elek. žele. nite.

Fr. Čuden, urar in trgovec
v Ljubljani

samo nasproti francišanski cerkvi.

Castiti 99. ženini in neveste!

Največja in najbogatejša zaloga lepih
zakonskih prstanov, uhanov s
krasnimi briljanti itd.

Lepe stenske ure in budilke, jako
lepe, nove oblike. — Največja izbira
namizne oprave, nastavkov najlepše
oblike itd. iz pravega in kina srebra.

Vse po najnižjih cenah.

Na zahtevo veliki cenik s koledarjem,
posebej še cenik za kinasrebro zastoj
164-6 in poštnine prosto.

Za obilni obisk se priporoča

Fr. Čuden

urar in trgovec na
drobno in debelo

v Ljubljani, samo nasproti franciš. cerkve

Najpreprostejša poraba!

„PACIFIC“
MOČNATI
IZDELEK IZ
POSUŠENIH
JAJEK

je preizkušen v uradnem
preizkuševališču za ži-
vila in se sme prodajati
in uporabljati brez vsa-
kega zadržka.

Pod stalnim nadzor-
stvom preizkuševališča
lekarnarskega gremija.

„PACIFIC“ MOČNATI IZDELEK

POSUŠENIH JAJEČ JE NEUTRPLJIV

za pripravljanje vseh jedil, za katera je sicer treba rumenjakov.

Telefon št. 10.202 LUDVIK WILD na Dunaju III. Marxergasse 12

Izredno ceno!

Dobivo se v vseh tr-
govinah za živila v za-
vitkih po

10	4196-6
60	
150	
240	
vinarjev.	

„PACIFIC“
MOČNATI
IZDELEK IZ
POSUŠENIH
JAJEK

Mnihovgraška zaloga črevljev

Henrik Kenda v Ljubljani

prodaja nedvomno najboljša, najbolj solidna in najbolj zanesljiva obuvala vseh vrst in oblik za gospode, dame in otroke po jako skromnih cenah.